

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
memstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorč-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti, hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek,
srečo in petek

Ljubljana, petek 11. marca 1938

Cena posamezni številki din 1.50

In kaj je z našim narodnim svetom?

V ponedeljek se je v Pragi po 15mesečnem prizadevanju zopet konstituiral narodni svet. V decembru 1935. je prenehal narodni svet delovati zaradi izstopa legionarjev in socialistov, šele proti koncu leta 1936. pa so se začela pogajanja za obnovo narodnega sveta in sedaj so bila uspešno zaključena. Nobenega dvoma ni, da so k uspehom pogajanj znatno pripomogle razne grožnje iz Nemčije. Za predsednika narodnega sveta je bil izvoljen profesor pravne zgodovine dr. Jan Kapres, ki je bil do leta 1935. senator narodno-demokratske stranke, sedaj pa ne pripada nobeni stranki. Podpredsedniki pa so zastopniki posameznih strank, in sicer so v narodnem svetu zastopani: agrarci, socialni demokrati, narodni socialisti, ljudska stranka, obrtniška stranka in narodni demokrati. Izvoljen je bil tudi poseben izvršilni odbor, v katerem so zastopane poleg preje omenjenih strank še druge politične skupine, tako tudi slovaški poslanci. Končno je bilo izvoljeno tudi častno razsodništvo.

Tudi pri nas je bil kmalu po vojni ustanovljen narodni svet, ki so ga tvorili zastopniki političnih strank. Kolikor je imela katera stranka poslancev, toliko zastopnikov je imela v plenumu narodnega sveta. Delovanje takratnega narodnega sveta sicer ni bilo posebno intenzivno, vendar pa je tudi pri neznanem zanimanju političnih strank za narodni svet bilo njegovo delovanje koristno in plodno. Ni pa trajalo delovanje narodnega sveta dolgo ter je čisto prenehalo, ko je bil potrošen svinčeni fond, ki je bil tudi povod ustanovitve narodnega sveta. Kasneje je bilo nemogoče doseči obnovitev narodnega sveta v kateri koli obliki in čeprav se je večkrat v javnosti in tudi od uglednih oseb zahtevala njegova ustanovitev. Odveč bi bilo, če bi tu razpravljali o vzrokih, ki so preprečevali ustanovitev narodnega sveta, ker bi samo vzbujali neljube spomine.

Vendar pa je jasno eno, da ti vzroki niso niti tako tehnični niti tako veliki, da bi smeli trajno onemogočiti ustanovitev narodnega sveta, ki nam je danes še mnogo bolj potreben kakor pa v prejšnjih letih. Na eni strani se dogodki v svetovni politiki razvijajo s takšno hitrostjo, da moramo biti lepega dne od njih prav neprijetno presenečeni. Položaj se poostrejuje, kar vidno kaže nezmerno naraslo oboroževanje v vseh državah. Nikakor danes več ne zadostuje, da samo oficijalno vodstvo naroda sledi dogodkom zunanjih politike, temveč ves narod je treba vzgojiti tako, da more v odločilnem trenutku položiti vse svoje sile na tehnično.

Pri nas pa je takšna pripravljenost naroda tem bolj potrebna, ker smo notranje tako zelo razcepljeni, da more biti uspešna ataka od zunaj še s tem, če bi špekulirala na našo neenotnost. V zagrizenosti medsebojnih borb se dostikrat pozablja na skupni nacionalni cilj in v strankarski strasti pozabljajo ljudje tudi na vsem skupne in vsem svete ideale. Doživljamo danes mnogo zgornjih primerov pri drugih narodih, kakšne silne katastrofe preživljajo narodi, ker so izgubili svojo notranjo slogovno.

Pri nas pa bi imel narodni svet še drug in sila praktičen pomen ter smisel. Naše gospodarstvo potrebuje prav izdatne preorientacije, zlasti pa se mora rešiti iz sedanjega kaosa medsebojno nasprotujočih se interesov. To ni le tehnično zelo težko vprašanje, temveč zahteva tudi veliko avtoriteto, ki bi jo imela le organizacija, kakršna je narodni svet.

Narodni svet bi nam bil tudi forum, pred katerim bi razpravljali o vseh aktualnih vprašanjih brez vsakega apriorizma, brez vseh strankarskih in drugih vplivov, kjer bi odločala suha dej-

stva in kritična presoja predmeta. Leta in leta smo že brez vsakega takšnega foruma in slep je, kdor ne vidi zlih posledic te nekritičnosti. Kakovost javnega dela pada in bo še v večji meri padala, če ne bo nikjer nobene objektivne kritike tega dela.

Naša sila pa ni tako velika, da bi smeli delati napake, saj celo veliki narodi organizirajo svoje možganske trupe, da bi se obnavljali pred napakami. Mi, pri svoji nevarni maloštevilnosti, pa bi smeli živeti tja v en dan, kakor pač nanesejo dogodki?

Mislino predvsem na narodni

svet, ki bo pomenil organizacijo složnega in kritično preudarjenega dela, ki bi jamčil, da še tudi vse manjše sile naroda dobro izkoristijo za ohranitev njegove neodvisnosti, za napredek njegovega kulturnega, gospodarskega in socialnega stanja.

Ni mogoče zanikati, da nam je tak narodni svet nujno potreben. Zakaj ga pa potem ne bi tudi ustanovili, zakaj ga ne bi vsaj poskusili ustanoviti? Čehi so ga baš sedaj obnovili. Zakaj ne bi zopet enkrat sledili njih vzgledu, saj so bili dosedaj še vedno naši dobri in zanesljivi učitelji.

Tako bi morala biti zaščitena legalna trgovina

Določbe o rabatu morajo v Nemčiji spoštovati tudi nabavljialne zadrage

V nedeljski številki »Textil-Zeitung« je bil objavljen zanimiv članek pod naslovom »Rabat brez izjeme«. V tem članku se jasno vidi, kako se danes v Nemčiji legalna trgovina ščiti in kako oblast ne dopušča, da bi nelojalna konkurenca nabavljialnih zadrug ali trgovnic uničevala samostojne trgovce. Iz članka navajamo naslednje podrobnosti:

Nekateri trgovci damske in moške oblačilne stroke v Frankfurtu so sklenili z neko konsumno zadrugo pogodbo, po kateri so dajali proti predpisanim članskim legitimacijam članom zadrug 10% rabat. Okrajna strokovna skupina trgovcev pa je smatrala pogodbo kot kršitev zakona o dopustnem rabatu ter tudi kršitev zakona proti nelojalni konkurenci. Zato je zahtevala od trgovcev, da to pogodbo odpovedo, kar se je tudi zgodilo. S tem je bila zadeva likvidirana v smislu trgovskih zahtev.

Podoben primer se je dogodil v Kasslu. Tudi tu so nekateri sklenili s konsumno zadrugo, da bodo njenim članom prodajali blago proti 5% — ne več 10% — rabatu. Tudi tu je okrajna strokovna skupina nastopila proti tej pogodbi, ni pa mogla doseči, da bi prizadeti prostovoljno odstopili od pogodbe. Zato je moral poseči vmes urad za poravnavo konkurenčnih konfliktov. V zelo zanimivi odločitvi je urad pod vodstvom senatnega predsednika dr. Kaiserja usvojil stališče okrajne strokovne skupine.

V razsodbi navaja urad med drugim:

»Konsumna zadruga je sklenila s tvrdko X. dobavno pogodbo, po kateri bi oskrbovala člane zadruge z otroškimi, fantovskimi in moškimi oblekami, tvrdka pa bi plačala nabavljialni zadrugi za vse blagajniške čeke ali predložene pooblastnice iz prodaj članom zadruge 5% ni rabat v gotovini. V posebnem inseratu zadrugnega glasila je tvrdka tudi oznanila vsem članom konsumne zadruge, da imajo pri nakupu blaga v dotični firmi pravico do istega rabata, kakor če bi kupili v prodajalnicah zadruge. Konsumna zadruga je v nato sledenjem postopku utemeljevala pogodbo s tem, da so takšne pogodbe med dobavitelji in konsumnimi zadrugami od nekdanjih običajne. Pravno razmerje med dobavitelji in konsumnimi zadrugami da tudi ne spada pod zakon o dopustnem

rabatu, ker velja ta po § 1. le za zadnje potrošnike, člani zadrug pa bi morali plačati isto ceno ter bi jim zadruga ponudila le 3% rabata, ki je po § 5. zakona o rabatu najvišja dopustna meja.

S tem mnenjem pa se urad ne more strinjati. Tudi pri prodajah dobaviteljske firme članom konsumne zadruge gre za dobavo zadnjim potrošnikom ter zato velja tudi zanje zakon o rabatu. Zato se smejo tudi tu dovoljevati rabati le v višini, ki jo dovoljuje zakon. Zakon ne dela pri tem prav nobene razlike, če je dovoljen popust v korist kupcu neposredno ali pa neki tretji osebi. Zadržuje, da gre za rabat, ki se dovoljuje tako subjektivno (po motivu) kot tudi objektivno (po vsebini) nekomu, da se s tem poveča odjem enega podjetnika na škodo drugega podjetnika.

To pa se je v spornem vprašanju zgodilo. Tu ne gre za nobeno provizijo ali nagrado tretji osebi, ker je omogočila kupčijo, temveč se popust dejansko dovoljuje kot popust v ceni za plačilo v gotovini, čeprav ne direktno kupcu samemu, pač pa konsumni zadrugi, od katere dobi potem rabat v višini 3%, ki je po zakonu dovoljen. Vendar pa je ta popust poleg tega še v korist članu glede njegovega jamstva in deleža pri zadrugi (ker se dobiček zadruge s tem povečuje).

Tudi državno sodišče je v podobnem primeru označilo popust kot »rabat v roke zadruge«. Čeprav so se takšne pogodbe od nekdanj sklopale in čeprav so dopustne tudi po zadrugnem zakonu, se morajo sedaj po izdaji zakona o rabatu smatrati za nedopustne.

Poleg tega je ta rabat tudi nedopusten, ker ga dobaviteljica ni dovolila enakomerno vsem svojim odjemalcem, temveč le članom konsumne zadruge. Smatrati se mora zato kot poseben popust (posebna cena), ki je po zakonu o rabatu prepovedan.

Ker sta poleg tega konsumna zadruga in tvrdka-dobaviteljica ne s svojo boljšo storitvijo, temveč z nelojalnim, dobrim trgovskim običajem ne ustrezajočim načinom skušale pridobiti tvrdka sebi več odjemalcev, zadruga pa več članov, sta s tem zagrešile tudi kršitev § 1. zakona o nelojalni konkurenci.

Na podlagi te razsodbe je nato preklitala dotična konsumna za-

druga v Kasslu pogodbo s tvrdko-dobaviteljico.

Dotična konsumna zadruga pa je nato sklenila podobno pogodbo z dvema veletrgovinama, proti kateri pa bo okrajna strokovna skupina prav tako nastopila, ker po zakonu o zaščiti trgovca-posameznika obe veletrgovini sploh nimata pravice sklepati takšne pogodbe glede nadrobne trgovine. Nobenega dvoma ni, da bo okrajna strokovna skupina trgovcev tudi v tem primeru zmaga.

Tako strogo se gleda v Nemčiji, da se zakon o nelojalni konkurenci v resnici izvaja in tako

Ant. Coklin:

Prijave za pridobnino

Trgovcem in pridobitnikom v splošnem pripravljiva sestava prijave za pridobnino precej truda in nervoznosti, da nekateri že mislijo, da izvirajo besede »fasijs« in »fatiiranj« od tujke »fatalno«. Če pa premostimo ves postopek od vložitve prijave do končne ugotovitve davčne osnove, opazimo, da je ves trud davčnega zavezanca in davčne uprave le nekako mešetarenje. Davčni zavezanec prijavi svoje dohodke po najboljši vesti ter bolj ali manj posrečeno, gospod referent davčne uprave upošteva pa zopet gradivo, ki ga je o zavezanecu zbral po raznih potih in tako se največkrat pripeti, da je odmerjena davčna osnova mnogo višja in v nikakem razmerju s številkami prijave. Priziti mora mešetar, to je davčni odbor, ki poišče na podlagi podatkov obeh nasprotnih strank neko srednjo pot, ki naj bi čba nasprotnika zadovoljila. Pri večjem delu primerov, vsaj pri manjših podeželskih trgovcih in najbrže tudi pri drugih enakih pridobitnikih, odloči davčni odbor, da se predpise davčna osnova na podlagi ocene iz preteklega leta. Saj pa je vsak drug izhod skoraj nemogoč. Podeželski trgovci, ki je vezan na peščico odjemalcev, more že v začetku leta sestaviti točen program nakupa in prodaje za vse leto vnaprej. Promet takega trgovca se tudi ne more zvišati, kajti blaga, ki ga konsumenti pri njem nabavljajo, to so najpotrebnejše življenjske potrebščine, tudi v letih s posebno ugodno letino in če so njegovi odjemalci še tako dobro založeni z gotovino, ne bo prodal več ko druga leta.

Izjava

Podpisani člani Udruženja trgovcev za srez Laško iz Trbovelj vljudno prosimo, da natisnete v »Trgovskem listu« v prvi številki naslednjo izjavo:

Po objavljenem članku v glasilu privatnih nameščencev »Organizator« št. 1—2 l. 1938. izjavljamo podpisani, da ni v Trbovljah nobene želje po spremembi sedanjih določil o odpiranju in zapiranju trg. lokalov, ampak da vlada 99%no zadovoljstvo z uredbo z dne 1. maja 1937. Vsaka drugačna izjava je le želja posameznika, ki pa nima nobenega pooblastila članov trgovcev v Trbovljah za take izjave. Apeliramo na kr. bansko upravo, da se uredba z dne 1. maja 1937 ne spremeni.

Trbovlje, dne 9. marca 1938.

Trbovlje-Loke:

Setine Franc, Paš Franc, Dežman Franc, Zdolšek Franc, Jerman Janko, Radej Drago, Požun Edvard, Mahkovec Anton, Bočko Marija, Letnik Ivo, Toman Vili, Berger Ivan, Razboršek Josip, Erna Štih, Franc Forte.

Trbovlje trg:

Vinko Pavlin, naslednik Podlesnik Maks, Moll Jos., Rozman Ivan, Vošnjak M. F.

Trbovlje Retje:

Mahkovec Josip, Prelogar Josip, Grm Alojz.

krepko je zaščiten trgovec-posameznik.

Kako pa je pri nas? Kdo pa pri nas vsaj misli na zakon o zaščiti trgovca?

Iz tega sledi, da je vsakoletno prijavljanje pridobnine pri takih trgovcih povsem odveč. Zadostovalo naj bi, da tak davčni zavezanec zapiše na tiskovino »predlagam, da se mi predpiše davek na podlagi ocene iz preteklega leta«. Tak predlog bi pa staval seveda le v primeru, ako se njegov promet ni morda znižal. Pristojna davčna uprava bi dobila s takim predlogom že fiksno ponudbo in ne bi potrebovala mešetarja. Referent davčne uprave, ki bi se iz podatkov, ki jih je dobil o predlagatelju iz svojih virov, prepričal, da je ponudba sprejemljiva, bi na predlog pristal in zadeva bi bila rešena. Takih rešitev bi umevno ne bilo potrebno predlagati davčnim odborom v presojo.

Poudariti pa moram, da je predvsem potrebno, da bi se taki predlogi presojali od gg. davčnih referentov z vso dobrohotnostjo in da bi se ne sumničilo, da se hoče predlagatelj ogniti višji obdachi. Sicer je pa itak vsako sumničenje vnaprej odveč, ker bi v primeru, da bi gradivo, ki ga je davčna uprava zbrala po svojih virih, pokazalo bistveno zvišanje dohodkov predlagatelja ter bi davčna uprava lahko zahtevala, da poda zavezanec potrebna pojasnila, kakor se to že sedaj v mnogih primerih dogaja.

Morda sem prevelik optimist, ker sem prepričan, da bi taki predlogi, ne glede na to, da bi zmanjšali delo na obeh straneh, prihranili mnogo razočaranj ter končno precej omilili napetost med državo kot davčno jemalko in davčnimi zavezanci.

Seja Osrednjega lesnega odseka

pri Zvezi trg. združenj
bo v četrtek dne 17. marca 1938.
ob desetih v sejni dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani, Gregorčičeva 27.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Sklepi v Eisenachu, poročila g. Marko Rudež.
3. Seja Stokovnega odbora pri Zavodu, poročila tajnik dr. Milko Gornik.
4. Tekoče zadeve:
Nova prevozna tarifa, javljanje prodanih količin mehkega rezanega lesa, ugodnosti za prevoz celuloznega lesa itd.
5. Slučajnosti.

Seja je izredne važnosti, zato apeliramo na zastopnike vseh lesnih odsekov pri trgovskih združenjih, da se je zanesljivo v polnem številu udeležijo.

V Ljubljani dne 9. marca 1938.

Predsednik:

Franjo Škrbec s. r.

Vesele vesti in ena manj vesela

Kakor poročila »Slovenec« bo vlada predložila skupščini naslednje amandmane k finančnemu zakonu:

1. Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani dobi značaj ustanove in njenega predsednika imenuje kralj z ukazom. Prosvetni minister dobi pooblastilo, da predpiše uredbo o organizaciji Akademije.
 2. Prosvetni minister se nadalje pooblašča, da izdela uredbo o organizaciji glasbenih in umetniških akademij. Ljubljana dobi glasbeno akademijo, ki bo imela značaj visoke šole.
 3. Dovolj se najem posojila 55 milijona din za nadaljevanje poslojpa vseučiliške knjižnice.
 4. Dovolj se najem posojila 8 milijonov din za poslojpe strojnega inštituta na tehnični fakulteti v Ljubljani.
 5. Ustanove se akademske menze v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.
 6. Gradbeni minister se pooblašča, da ustanovi državni cestni in banovinske cestne fond.
 7. Vlada se pooblašča, da prenese posamezne kompetence na banovine.
 8. Socialni minister dobi pooblastilo za izpolnitev socialnih zakonov.
 9. Notranji minister pa pooblastilo, da v sporazumu s skupščinskim in senatnim odborom spremeni politične zakone.
- Razen ustanovitve cestnega fonda treba vse druge predloge pozdraviti, nekatere celo zelo toplo.

Zaposlitev delavstva se je povečala

Po podatkih OUZD je bilo v februarju 1938 zavarovanih 55.640 moških in 34.452 žensk, skupno 90.092 ali za 8.031 več ko v februarju 1937. V primeri z januarjem 1938 se je število vseh zavarovancev zvišalo za 1.850.

Število bolnikov je padlo za 0'48 odstotka.

Povprečna dnevna zavarovana mezda je v primeri z ono v februarju 1937 narasla pri moških za 1'34 na 26'32, pri ženskah pa za 1'10 na 19'47 din, skupno za 1'36 na 23'70 din. V primeri z januarjem 1938 pa je dnevna zavarovana mezda padla za 0'04 din.

Celotna dnevna zavarovana mezda se je povečala za 301.611 na 2.135.208 din.

Dunajski pomladanski velesejem 1938

(od 13. do 19. marca).

Razstava na pomladanskem mednarodnem velesejmu na Dunaju neizpodbitno dokazuje velik napredek avstrijskega gospodarstva.

Povoljni izgledi za pomladanski velesejem ne bodo trpeli nikake škode radi zmanjšanja razstavnega prostora, ki je posledica požara Rotunde. Izvozni oddelek je kljub zmanjšanju razstavnega prostora ostal nedotaknjen, celo povečal se je radi udeležbe novih prvorazrednih tvrdk, ki so za inozemske kupce velika privlačna moč.

V sejmski palači bodo kakor vsako leto razstavljene zadnje novosti luksuznih predmetov, kožnatih in modnih izdelkov, konfekcije, predmetov za vsakodnevno uporabo, pohištva, igrač, glasbenih instrumentov, izdelkov vseh ostalih dunajskih in avstrijskih obrtnikov ter izdelovalcev galanterijskega blaga.

Na sejmskem prostoru v Pratu bo tehnična izložba, razstava stavbarstva in cest, nadalje bodo razstavljene poljedelski stroji z oddelkom za življenjske potrebe; posebno bogato bo zastopana industrija motornih koles.

Obiskovalci dunajskega velesejma uživajo izdatne olajšave pri potnih izkaznicah in voznih cenah,

in sicer: potovanje v Avstrijo brez vizuma, prehod preko Češkoslovaške brez vizuma, prehod preko Nemčije brez pristojbine za vizum, prehod preko Madžarske z zmanjšano pristojbino za vizum. Dovoljeni so tudi popusti na tu- in inozemskih železnicah, v zračnem in rečnem prometu ter prometu po jezerih.

Občni zbor Združenja trgovcev v Celju

Občni zbor sklenil soglasno pristop v Zvezo

V četrtek, dne 3. marca je bila v mali dvorani Narodnega doma v Celju redna letna skupščina celjskega združenja, pod vodstvom predsednika g. Stermeckega, ki je ugotovil sklepčnost skupščine, pozdravil vse navzočne, zlasti pa zastopnika Zbornice za TOI zborničnega svetnika Fazarinca ter zastopnike Pomočniškega zbora in časopisov. Za zapisničarja je imenoval gg. Šumerja in Delacordo.

Poročilo predsednika Stermeckega

Mnogo prizadevanja je bilo lanske leto, da se gospodarske razmere zboljšajo. Mnogo se je tudi doseglo, vendar ne toliko, da bi mogli že govoriti o stabilizaciji gospodarskega življenja. Vendar pa se razmere počasi boljšajo. Zlasti je pozdraviti, da so se po prizadevanju odločilnih činiteljev zboljšale razmere v denarnih zavodih. Tako je dobila tudi celjska Mestna hranilnica na iniciativo župana, za kar mu gre posebna naša zahvala, večje posojilo, da je mogla zopet začeti izplačevati vloge. S tem si je znova pridobila zaupanje ljudstva.

V Sloveniji pa se niso gospodarske razmere tako zboljšale kot v drugih pokrajinah, ker je imela Slovenija že dve leti zaporedoma slabo letino in ker so bile tudi cene za hmelj, sadje in vino slabe. Edino les ima dobro ceno, kar pa ni za Celje odločilno.

Znatno bi bilo bolje, če bi se izvrševala vsa javna dela, ki so tako nujno potrebna, ker bi bil potem tudi dotok denarja večji. Naša banovina je nadalje navezana v veliki meri na tujski promet, ki pa je zopet odvisen od dobrih cest. Pri nas pa so ceste silno slabe. Če moreta Avstrija in Italija imeti vzorne ceste, bi morala tudi bogata Jugoslavija imeti dobre ceste. Zaradi naših slabih cest se mnogi tuje vrnejo že v Mariboru, ker nočejo tvegati svojega avtomobila. Naš gospodarski položaj v Sloveniji pa se more zboljšati samo s tujskim prometom, zato moramo dobiti dobre ceste, zato moramo imeti dobra kopališča in dobre hotele ter povsod čistost in red.

Ne sme se pa tudi trgovina preveč obremenjevati z mestnimi trošarinami, ker ni potem več konkurence sposobna. Naši odjemalci so večinoma iz okolice, iz drugih srezov, pa tudi iz drugih banovin in vsi ti bodo izostali, če bodo trošarine preveč podražile blago. Potem pa bo konec tudi celjskega trgovstva, ki daje celjski občini glavni vir njenih dohodkov.

Industriji je treba v začetku nuditi vse ugodnosti. Sele potem, ko je vsaj delno amortizirana, se more v večji meri pritegniti k plačevanju davkov. Bolj pa naj se obdači tuja industrija, ki ima pri nas še vedno zlate čase. Dostikrat se tudi dogaja, da tuje industrije zamolče svoje prave dohodke in s tem oškodujejo našo državo s težkimi milijoni. Po posredovanju naših tako imenovanih narodnih mož pa se ne kaznujejo ali pa se kazni zmanjšajo tako, da so brez učinka. Z železno roko je treba tu napraviti red!

Slovensko trgovstvo zahteva nadalje, da se vrne pupilni denar zopet našim hranilnicam. Ali ni banovinska hranilnica, za katero jamči vsa davčna moč vse Slove-

nije, zadosti varna? Ali niso dovolj varne naše mestne hranilnice, za katere jamčijo naša mesta in ki jih vodijo dobri in preizkušeni gospodarski ljudje? Krivica je, da moramo za svoj lastni denar beračiti po Beogradu in da ga moramo, ko ga milostno dobimo, plačevati za 3 do 5% višje, kakor pa oni obrestujejo naš denar!

Nadalje je potrebna decentralizacija bolniškega zavarovanja. Celje ima veliko industrijo in veliko trgovine in zato je potrebno, da ima Celje tudi svoje poslopje za bolniško blagajno, da ne bo treba bolnikom čakati na mrzlih hodnikih. Zahtevamo centralno bolniškega zavarovanja v Sloveniji v Ljubljani!

V mnogih državah morajo industrialci, ki so tuji državljani, plačevati po 30 do 50% več davkov, kakor domačini, kar je tudi upravičeno, ker gre njihov čisti dobiček iz države, v državi pa ostajajo sami stari stroji in od dela izžeto delavstvo.

Velika ovira brezhibnemu poslovanju trgovine so razni privilegiji in krošnjarstvo. To je rakana, ki se kar ne zaceli. Glede krošnjarstva so se razmere nekoliko zboljšale, ker so se predpisi za izdajanje dovoljenj nekoliko poostriili. Splošna zahteva vsega trgovstva pa je, da se krošnjarenje z manufakturo sploh prepove. Prav tako pa naj se odpravijo vsi privilegiji konsumnih zadrug.

Zaradi zapiranja in odpiranja trgovin je bilo več razprav. V Celju je to vprašanje urejeno v popolnem sporazumu z nameščenci in zato ne želimo nobenih izprememb.

Ze lani smo opozorili na obupne

Pozdrav zbor. svetnika Fazarinca

Zbornični svetnik Fazarinca se je najprej zahvalil za pozdrav v imenu zbornice, nato pa je opisal delo zbornice za napredek trgovine in v korist trgovskega stanu. Med drugim poročila, da so davčni odbori sestavljeni prav tako kakor so bili. Po zaslugi zbornice je sedaj tudi tretji član iz vrst pridobitnikov. Zbornica je tudi nastopila proti ustanovitvi centraliziranega cestnega fonda, pač pa je za to, da se ustanove banovinski cestni fond. Nadalje je poročal o sarajevski anketi glede delovnega časa. Upa, da Celje z novo ureditvijo ne bo prikrajšano, ker je v Celju določen delovni čas v sporazumu z nameščenci. Zbornica je intervenirala glede kreške soli ter se je zlasti trudila, da bi se izdal novi zadrugi zakon v skladu s potrebami trgovine. Novi zadrugi zakon nam ni po volji. Zahvaljuje se poslancem gg. Mohoriču in dr. Kocetu za njuno posredovanje.

razmere celjskega telefonskega prometa. Se vedno nismo dobili avtomatične telefonske centrale. Ker je v novem drž. proračunu 50 milijonov din za zboljšanje telefonskih razmer, upamo, da se bo vendar dobil potreben milijon din za celjsko telefonsko centralo. V tej zadevi je interveniral že župan Mihelčič v Beogradu, jaz pa v banovinskem svetu.

L. 1927. je bila ukinjena v Celju carinarnica, ki je bila visoko aktivna in ki je samo celjskemu mestnemu svetu donasala 500.000 din na kaldrmini. Ker se mora blago za celjsko okrožje cariniti v Mariboru ali v Ljubljani, se dela tukajšnjim pridobitnim krogom velika škoda. V posebni spomenici smo zahtevali zopetno odprtje carinarnice v Celju.

Pri centralni vladi v Beogradu izdelani načrt o zavarovanju trgovcev za primer starosti, onemoglosti in smrti ni zadovoljil trgovcev, ker bi bile dajatve previsoke, na drugi strani pa trgovci ne bi dobili toliko, da bi mogli živeti vsaj skromno. Uspešna je bila intervencija proti nameravani monopolizaciji šolskih potrebščin po ban. zalogi šolskih knjig.

Po taksem zakonu se plačuje taksa na izplačilo prejemkov nameščencev samo, če je izdana pobotnica. Finančna uprava pa vztraja na stališču, da se mora plačati v vsakem primeru, tudi če se ni izdala pobotnica, pa čeprav je državni svet že razsodil, da je stališče finančne uprave napačno. Napravili smo potrebne korake, da se razsodba drž. sveta respektira. Vsem pa svetujemo, da takse ne plačajo, če ni bila izdana pobotnica, če bi pa bili obsojeni na globo, da se pritožijo na vse instance.

Mnogo hrupa je bilo lani, ker se ni prepovedala veleblagovnica »Ta-Tac«, ki je v resnici prava veleblagovnica, ustanovljena s tujim kapitalom in ki dela legalni trgovini ogromno škodo. Upamo, da vlada v bodoče ne bo več dovolila novih tovrstnih podjetij.

Ob koncu svojega poročila se je predsednik Stermecki zahvalil za pomoč Zbornici za TOI ter časopisu. Z odobravanjem je sprejel občni zbor poročilo predsednika Stermeckega na znanje.

9 prokuristov in prokuristk, 53 poslovođij, 60 uradnikov, 68 uradnic, 224 prodajalcev in potnikov, 118 prodajalk, 16 blagajničark in 95 vajencev in vajenk ter 96 trgovsko ne izvežbanih oseb. Vseh trg. nameščencev je bilo 739, za 8 več ko lani.

V trg. nadaljevalno šolo je bilo vpisanih vseh 95 vajencev in vajenk. Šolski uspeh pa ni bil takšen, kakor se je pričakovalo. Vzrok je tudi v tem, ker se nekateri zanašajo na zakonsko določbo, da jim po 18. letu ni treba več obiskovati šole. Zahtevali smo zato spremembo tega določila.

Na novo je bilo prijavljenih 29 trg. obratov, odjavljenih pa 27, od teh 6 zaradi smrti.

Nato je tajnik podrobno poročal o delovanju tajništva in pisarne, ki je tudi letos opravljala vse

Združenje trgovcev za srečo Slovenj Gradec in Dravograd

ima 18. redno letno skupščino dne 25. marca 1938. o polni deseti dopoldne v dvorani Sokolskega doma v Slovenjem Gradcu.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika. Določitev dveh overovalcev zapisnika iz Slovenjega Gradca.
2. Poročilo predsednika o delovanju uprave v preteklem letu.
3. Poročilo delegata o delovanju Zveze in Osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi.
4. Odobritev obračuna za leto 1937.
5. Odobritev določenega proračuna za leto 1938.
6. Poročilo nadzorstvenega odbora.
7. Sprememba člena 38. pravil Združenja trgovcev o inkorporacijskih pristojbinah.
8. Ponovna razprava v zadevi »Trgovskega lista«.
9. Slučajnosti in samostojni predlogi. Samostojni predlogi članov se morejo v smislu čl. 378. zak. o obrtih obravnavati samo tedaj, ako so bili tri dni pred skupščino upravi pisмено prijavljeni.

Za sklepčnost skupščine je potrebna navzočnost vsaj ene tretjine članstva (čl. 374. zak. o obrtih), sicer se vrši eno uro pozneje istotam in z istim dnevnim redom skupščina, ki pa sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

Predsedništvo vabi vse člane, da se redne skupščine v interesu vsega trgovstva zagotovo udeležijo. Zadržke članov je prijaviti pravočasno upravi. Zoper skupščinske sklepe se smejo pritožiti v 15 dneh samo tisti, ki so bili pri glasovanju navzočni (čl. 379. zak. o obrtih). Članom, ki se brez predhodne tehtne opravičbe ne udeležijo napovedane skupščine, ima uprava po čl. 8. pravil naložiti denarno kazen v korist blagajne za podpiranje trgovskih nadaljevalnih šol.

Opomba: Sklepni obračun za leto 1937., določeni proračun za leto 1938. in zapisnik lanske letne skupščine so članstvu od 11. do 24. marca 1938., razen nedelje, med uradnimi urami od 9 do 12. ure depodani na razpolago v pogled v pisarni Združenja trgovcev v Slovenjem Gradcu.

Predsednik:

Tajnik:

Vinko Rozman s. r. Voj Lukež s. r.

posle višjega zavarovanja ter bolniške blagajne TBPB. Stevilo zavarovancev je naraslo za 55 na 795. To dokazuje, da uživa TBPB vedno večje zaupanje. Dopisov in prijav za bolniško blagajno TBPB ni treba pošiljati v Ljubljano, ker se morejo vsi ti posli opraviti v celjski poslovalnici.

Zahvaljuje se za pomoč Zbornici za TOI.

Nato je poročal tajnik o ustanovitvi konzorcija »Trgovski list«, katerega lahko vstopi vsak trgovec. »Trgovski list« je tako važen za slehernega trgovca, da bi se moral vsak trgovec nanj naročiti, saj prinaša vsa najvažnejša poročila in tudi vse druge informacije, ki so za trgovca važne. Najmanj pa bi moral biti vsak trgovec naročen na tedensko izdajo. Zato prosi vse člane, da ne vračajo lista, ko bo naša uradnica zbirala naročnike za »Trgovski list«.

K pristopu vabita trgovce tudi Trg. dobrodelno društvo »Pomoč« v Ljubljani in »Trgovska samopomoč« v Mariboru. Tajništvo je vedno radevolje pripravljeno dati vse potrebne informacije o delovanju obeh teh organizacij.

Nato je poročal tajnik o blagajni združenja. Vseh prejemkov je imelo združenje 172.252 din, vseh izdatkov pa 97.317 din, da znaša prebitok 74.934 din. Od hiše je bilo 56.050 din dohodkov in 35.286 din stroškov.

Bilanca izkazuje, da se je premoženje združenja v l. 1937. zvišalo za 67.023 na 909.763 din.

V imenu nadzornega odbora je poročal g. Kramer, da je našel nadzorni odbor vse knjige in blagajno v najlepšem redu ter predlaga zato upravi razrešnice. Zbor je ta predlog soglasno sprejel.

Tajnik je nato prečital novi proračun, ki izkazuje 52.760 din dohodkov ter 80.492 din izdatkov, torej 27.732 din primanjkljaja, ki naj se krije s članarino. Ta znaša za vsakega člana 40 din, za družbenika, prokurista in poslovodjo po 20 din, za vsakega kvalificiranega namestnika 15 din in za vsakega vajenca 10 din. Družbe in zadruge plačajo dvojni znesek. (Soglasno sprejeto.)

Sprememba pravil

Soglasno se spremeni čl. 38. pravil, da znaša vpisnina za trg. obrate, ki so po 1. odst. § 19. obrt. zak. vezani na dokaz izobrazbe ter za osebe, ki tega dokaza nimajo, a morejo izvrševati trgovske obrte po poslovodjih, 2000 din. Za tuja podjetja, ki tu prijavijo obrt, se zviša vpisnina na 4000 din, za podružnice izveneljskih podjetij pa na 3000 din.

Točka 4. se črta.

Na koncu čl. 9 se dostavi določba, da je prostovoljno članstvo odvisno od odločbe uprave.

Samostojni predlogi

Sprejme se predlog uprave, da sme uprava znižati ali tudi popolnoma odpustiti članarino obubožanim ali onemoglim članom, toda le na njih prošnjo.

Trg. nadaljevalni šoli v Celju se podeli podpora 4.500 din.

Opozorilo gospodarskim krogom

Zveza trgovskih združenj dravske banovine je doznala, da obiskujejo gospodarske kroge v Sloveniji zastopniki nekakega »Odbora za izdajo spominske knjige III. vsedržavnega trgovskega kongresa v Ljubljani« in nabirajo za to knjigo inserate. Zveza trgovskih združenj kot organizatorica kongresa opozarja vse zainteresirane gospodarske kroge, da tak odbor sploh ne obstoji in da doslej še ni nihče pooblaščen za nabiranje inseratov za kongresni almanah. Upravičeni akviziterji inseratov za ta almanah, ki ga bo Zveza trgovskih združenj izdala, bodo imeli pismeno pooblastilo naše organizacije in le tem lahko oddajo gospodarski krogi svoja reklamna naročila.

Dovolijo se nagrade za najboljše učence v višini po 200, 100 in 50 din za vsak razred, kar da skupno 1.050 din.

Združenje pristopi zopet k Zvezi trg. združenj, toda pod pogojem, da plača Zveza stroške za udeležbo zastopnikov združenja k sejam zveze (V proračunu je že tudi določenih 14.000 din kot članarina združenja pri Zvezi.)

Predlog za pristop je toplo zagovarjal tudi zborn. svet. Fazarine, nakar je bil soglasno sprejet. Kot delegati za občni zbor Zveze so bili izvoljeni: gg. Dobovičnik, Jagodič, Lukas in Mislej, kot namestniki pa gg. Kramer, Oblišar, Plavec in Hladin.

Za »Trgovski list«

Pri slučajnostih je povzel kot prvi besedo zbor. svetnik Fazarine,

ki je med drugim izjavil:

»Trgovski list« je postal važen in pravi zagovornik našega stana. V njegovi upravi so se izvršile važne spremembe ter je tudi že naš g. predsednik sam v svojem poročilu poudarjal važnost lista za trgovski stan. To je tudi uvaževala naša Zbornica za TOI in dovolila za list 100.000 din subvencije. Dolžnost slehernega trgovca je, da se naroči vsaj na tedensko izdajo »Trgovskega lista«. List bo mogoč sedaj, ker je finančno bolj podprt, še svobodneje braniti interese trgovstva ter nastopiti tudi proti kartelom in proti vsem neprilicam, ki ovirajo trgovino in škodujejo trgovcu.

Nadalje je poročal o delu davčnega odbora ter izrekel svoje priznanje gg. Dobovičniku in Vizoviški, ki z izredno objektivnostjo delata v davčnem odboru.

Celjsko trgovstvo se mnogo udeležuje tudi v javnem življenju, zlasti tudi v občinskem svetu celjskem ter tu doseglo značne uspehe. Tako je preprečilo zvišanje doklade na žganje, preprečilo uvedbo uvoznine na sladkor, kavo in kakao ter doseglo tudi odpravo davščine na stojala za kolesa. Apelira na vse trgovce, da složno delajo za napredek trgovskega stanu. (Odobranje.)

Ko so se še sprejeli nekateri sklepi, tako glede pobiranja naročnine za »Trg. list«, je omenil predsednik Stermecki, da plačujejo celjski trgovci 66 do 70 % vseh davščin in da smejo zato tudi zahtevati, da se njih interesi v polnem obsegu upoštevajo.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, je predsednik Stermecki zaključil vseskozi stvarni in pozitivni občni zbor združenja.

Občni zbor Združenja trgovcev v Mariboru

V Mariboru naj se ustanovi podružnica Poštne hranilnice

V slogi in harmoniji je potekla v nedeljo redna letna skupščina združenja trgovcev za mesto Maribor, zavečajoč se potrebe solidarnosti, ki edina more zboljšati vladajoče težke gospodarske razmere. Primeroma dobro obiskano zborovanje je otvoril in vodil agilni predsednik Miloš Oset, ki je pozdravil vse navzočne, imenoma pa zastopnika obrtne oblasti dr. Senkoviča, zastopnika Zbornice za TOI in Zveze trgovskih združenj Ferda Pinterja, zadružnega inšpektorja Založnika, predsednika Slov. trgovskega društva Vilka Weixla, upravitelja trg. nadalj.

Sole prof. Škofa, predsednika Združenja kovinarjev Kumerca, zastopnika Pomočniškega zbora Horvata in Erbeznika ter zastopnike tiska.

Za zapisnikarja je imenoval tajnika združenja gg. Skaso in Zidanška, kot overovatelja zapisnika pa gg. Mejovška in Vidmarja.

Nato se je spominjal lani umrlih članov Albina Pristernika, Edvarda Kiferja, Oskarja Turada in Ljudevita Vlahoviča, katerih spomin so zborovalci primerno počastili.

Sledilo je

poročilo predsednika Miloša Oseta

iz katerega posnemamo:

Pričakovati bi bilo, da smo v 20. povojnem letu že premagali težke posledice svetovnega klanja, o čemer bi svet rad samega sebe prepričal, v zadnjem času pa slišimo od onkraj oceana zopet prestrašene glasove o poostitvi gospodarske depresije, ki je polisnila število brezposelnih zopet na več ko 10 milijonov, kar tudi pri nas ne bo ostalo brez posledic. Mesto investicij v podvig gospodarstva vidimo v svetu mrzlično oboroževanje, presegajoče vse doslej poznane meje, vojne grozote v Španiji in na Daljnem vzhodu zavzemajo tudi vedno večji obseg. Vse to ustvarja trenutno dozeveni podvig konjunktura, v nas pa povzroča nezaupanje in dvome, da bi bila gospodarska depresija že res premagana.

Naš finančni minister pa kljub temu spada med optimiste, saj je dvignil, zaupajoč v prihajajočo in stalno konjunkturo, državni proračun od lani kar za 1270 milijonov din. Res je, da brez nekega zmernega optimizma ni življenja, vendar smo pa mnjenja, da je sedaj še zgodaj govoriti o trajni odpravi gospodarske krize, vsaj kar se tiče naše ožje domovine. O gospodarskem zboljšanju pridejo morda v poštev južni kraji naše države, kjer se nahaja naša žitnica, bogata ležišča bakra, svinca, srebra itd. in kjer se dvigajo močna industrijska podjetja, ki pa so ali v rokah tujega kapitala ali pa v državni upravi, dočim je

ostala Slovenija pasivno ozemlje.

Dokaz temu je, da je uvozila Slovenija v letu 1936. 6000 vagonov žita in moke, leta 1937. pa 10.000 vagonov, kar znaša skoro 200 milijonov din. Na drugi strani pa vidimo, da je Slovenija z državnimi in avtonomnimi dajatvami najhujše obremenjena. Obremenitev z državnimi

nimi davki znaša v državi 441 din na glavo prebivalca, v dravski banovini pa 812 din. S samoupravnimi dajatvami znaša povprečna obremenitev v državi 550 din na prebivalca, v naši banovini pa 1056 din, kakor je bilo ugotovljeno v skupščini. Vse to vpliva na kupno moč prebivalstva v Sloveniji in ni nikako čudo, da se je lani zvišalo pri nas število konkurzov na 42, prisilnih poravnjav pa na 124.

Težave pri izvozu

Največje važnosti za vsako pokrajino so ugodni pogoji za izvoz in tu se pričinja naša mizerija. Za glavni naš izvozni predmet, les, smo v Mariboru od Italije preoddaljeni zaradi visokih prevoznih stroškov, za izvoz sadja so se zaprle nemške meje, da čaka in gnije sedaj po kletih, izvoz vina je stalno slab in ga zbog slabih letin tudi ni, število živine se je zaradi pomanjkanja krme zmanjšalo in se zanjo tudi ne dajo doseči relativno ugodne cene. Edina možnost zasluzka za trgovca, obrtnika in seveda tudi kmeta bi bil

tujski promet,

ki se pa zaradi slabih cest in neugodnih prometnih razmer na železnicah ne more prav razviti. Skratka, naši kraji so obubožani in če bi ne imeli industrije, kolikor je pač imamo, bi nastalo pri nas popolno gospodarsko mrtvilo. Toda že se čuje, da je pričela

naša tekstilna industrija z redukcijo delovnih dni,

kar bo silen udarec za naše že danes globoko pod normalnim življenjskim standardom živeče delavstvo in s tem za vse gospodarstvo. Če še omenim, da trgovstvo vedno bolj trpi od težke konkurence raznih nabavljalnih zadrug, industrijskih prodajalnic in kroš-

njarjev (lani je bilo za manufakturo 250 krošnjarskih knjižic v naši banovini v prometu), je popolnoma jasno, da vse to silno zmanjšuje trgovski promet in torej o kakem napredku gospodarstva ne more biti govora, ker manjkajo zanj vsi predpogoji. Zato se tudi ni čuditi, da tvori pri takšnih razmerah stalno dviganje javnih davščin največje nerazpoloženje.

Glede denarstva moramo ugotoviti, da se likvidnost naših denarnih zavodov še ni posebno dvignila, da nam še ni vrnjen pupilarni denar, ki gre v težke milijone in da se še vedno dviga centralizacija denarnih sredstev v raznih privilegiranih zavodih. Pač je opaziti, da se polagoma vrača zaupanje širših slojev v naše denarne zavode, tezavracija denarja pojenja, kar pa trenutno še ne zaleže dosti.

Socialna vprašanja

Nato se je govornik dotaknil še nekaterih dogodkov iz prošle dobe kot n. pr. minimalizacije delavskih mezd, razširjenja pokojninskega zavarovanja na vso državo ter zavarovanja za starost in onemoglost delavstva in onega dela nameščenstva, ki ne spada k pokojninskemu zavarovanju. Minimalizacija mezd in razširjenje pokojninskega zavarovanja tvorita nekako izenačenje finančnih bremen z našimi južnimi gospodarstveniki, uvedba starostnega zavarovanja delavcev pa je za nas novo breme, katerega pa z ozirom na dober namen starostne preskrbe najsihkejših slojev naroda ne moremo odklanjati.

Socialno zavarovanje trgovstva se je lani nekoliko premaknilo z mrtve točke, toda brez uspeha, ker so bili stavljeni pogoji skoro od vseh trgovskih organizacij odklonjeni kot nesprejemljivi. Ker na kako zadovoljivo rešitev te nujno potrebne zadeve ne moremo računati, si nameravamo v Mariboru pomagati z lastno podporno akcijo, da omogočimo našim obubožanim članom vsaj najskromnejše preživljanje.

Velike važnosti sta dva nova zakona, t. j.

trgovinski in zadružni;

zlasti slednji je za trgovstvo naravnost usodopoln, ker dovoljuje nabavljalnim zadrugam še večje privilegije. K razpravam o teh zakonih poudarja g. Oset, da se je naš prvoboritelj za pravice trgovstva, zbornični generalni tajnik in narodni poslanec Ivan Mohorič v narodni skupščini z največjo energijo in požrtvovalnostjo boril za njih izboljšanje, črpajoč tehtne razloge iz svojega obširnega zna-

Združenje trgovcev za srez Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah

ima 15. redno glavno skupščino v torek dne 22. marca s pričetkom ob 8. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine in določitev dveh overovateljev zapisnika, ki sta obenem tudi skrutinatorja.
2. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupščine.
3. Poročilo predsednika.
4. Poročilo tajnika o delovanju uprave in rač. zaključku za 1937.
5. Poročilo nadzornega odbora in predlog o razrešnici.
6. Proračun za leto 1938. in določitev član. prispevkov.
7. Samostojni predlogi uprave; izpopolnitev čl. 38. pravil.
8. Samostojni predlogi članov.
9. Volitve: a) predsednika, b) 3 podpredsednikov, c) uprave in namestnikov, d) nadzornega odbora in namestnikov, e) častnega odbora, f) delegatov za Zvezo in f) predsednika lesnega odseka.
10. Slučajnosti.

Če ne bo ob določenem času zadostno število članov navzočnih, se otvori skupščina eno uro kasneje in razpravlja o dnevnem redu ne glede na število prisotnih članov.

Udeležba na zborovanju je za vse člane obvezna in se upoštevajo le nujni zadržki, ki se morajo pismeno sporočiti predsedništvu.

O samostojnih predlogih članov razpravlja skupščina le takrat, če se prijavi upravi najpozneje tri dni pred zborovanjem.

Sklepni račun za leto 1937. in proračun za leto 1938. sta med uradnimi urami članom na vpogled od 15. marca t. l. v pisarni združenja.

Predsednik:

Ludovik Košir s. r.

Tajnik:

Anton Coklin s. r.

nja, za kar mu bodi izrečena s tega mesta naša najiskrenejša zahvala tembolj, ker nismo našli zaslonbe pri vseh onih, ki so bili poklicani ščititi interese trgovstva.

Tudi v minulem letu smo imeli v naši Zbornici za TOI, kjer sodeluje naš agilni zbornični svetnik g. Pinter, največjo oporo za naše težnje ter se njemu kakor vsem zborničnim funkcionarjem najlepše zahvaljujemo. Prijetna dolžnost nas veže, da se zahvalimo tudi naši borbeni organizaciji Zvezi trgovskih združenj, ki je pod predsedstvom energičnega tovariša Staneta Vidmarja v pretekli burni dobi v polni meri pokazala razumevanje svojih nalog. Izreka tudi zahvalo naši obrtni oblasti pod vodstvom referenta dr. Senkoviča, ki je skušal danim razmeram primerno obvarovati mariborsko trgovstvo pred krošnjari in drugimi škodljivci, s prošnjo, da nam to svojo naklonjenost ohrani.

Na koncu svojega predsedniškega poročila omenja g. Oset preseleitev pisarniških prostorov iz II. v I. nadstropje in naglašja, da to njegovo prvo poročilo za trgovstvo ni tako rožnato kot bi bilo želeli. Pa četudi uspehi našega dela niso ugodni, poziva trgovstvo, da ne zapade malodušnosti in popustljivosti v nadaljnjem delu ter apelira na vse, da krepko podpro naše edino in borbeno glasilo, naš »Trgovski list«, ki z vso neustrašenošjo zastopa naše stanovske interese; zato bi moral vsak trgovec biti naročen na svoje edino

Že v 24 urah

barva, plestra in kemlino naši obleke, klobuka itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna J.O.S. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenbargova ul. 8
Telefon št. 22-72.

glasilo. Poziva trgovstvo, da tudi v bodoče vzdržuje neomejeno linijo poslovne realnosti. Potem mora enkrat priti dan, ko doseže

trgovstvo ono mesto v javnosti, za katero se bori in katero kot prominenten državotvoren faktor tudi zasluži.

Iz poročila tajnika Skase

navajamo: Gibanje in valovanje gospodarstva ima običajno svoj odsev v delu stanovskih združenj. Tudi v minuli poslovni dobi se je moralo mariborsko trgovstvo boriti za svoje pravice in eksistenčno vprašanja na vse strani, s čimer je bilo združenje v obilni meri zaposleno. Zlasti bi bilo omeniti davčno preobremenitev. Nadalje omenja, da je stopila v veljavo nova banovinska trošarina na razne vrste industrijskega blaga itd. Ker se govori o izboljšanju gospodarstva, je združenje naslovilo na finančno direkcijo in davčno upravo spomenico z obširno obrazložitvijo mizernega gospodarskega stanja naših krajev s prošnjo, da se upošteva to stanje pri bodoči odmeri davkov in rešitvi prizivov.

Velik vihar je nastal v državi radi dovoljenja veleblagovnic, katerih kljub odločnim protestom vsega trgovstva ni bilo mogoče dočela preprečiti. Doseglo se je le omiljenje v toliko, da se smeje veleblagovnice ustanavljati samo v mestih z nad 50.000 prebivalcev, kar postane za Maribor nevarno šele v primeru priklonitve okolice k mestu.

Dne 1. maja 1937. je stopila v veljavo nova uredba banske uprave o odpiranju in zapiranju poslovnih lokalov, pripravila pa se nova vsedržavna naredba, katere osnutek je pa trgovstvo vse države odklonilo, ker vsebuje za nas nemogoče pogoje.

Naredba o prevozninski taksi je hudo zadela trgovce, ki prevažajo blago s tovornimi vozili. Zaradi naše pritožbe je Zbornica za TOI vendar dosegla, da se je taksa za

prevoze v notranjosti mesta opustila.

Trgovcem s papirjem in knjigami je grozila uredba o vzdrževanju ljudskih šol s svojo centralistično tendenco, da se jim onemogoči vsaka kupčija s šolami; dosegli pa smo omiljenje te uredbe. Započeli smo tudi akcijo za znižanje poštnih pristojbin in še mnogo drugih sličnih akcij po večini obrambnega značaja.

Mnogo posla so nam povzročali vse leto številni krošnjariji, katerim je zaupnik združenja bil stalno za petami, da so bili aretirani in kaznovani.

Velik dogodek je bil lanski občni zbor Zveze trgovskih združenj v Slovenjem Gradcu, ki je ob izredno dobri udeležbi trgovstva pokazal veliko stanovsko zavest in solidarnost.

Tajniško poročilo pohvalno omenja zagotovitev rednega izhajanja »Trgovskega lista«, ki se je z ustanovitvijo konzorcija tudi idejno zelo dvignil. Konzorciju pripadajo tudi nekateri mariborski trgovci, treba je le, da se nanj naroče sedaj vsi naši trgovci.

Iz statističnega poročila je razvidno, da je šlo združenje konec leta 577 izvršujočih članov. Obrtne liste je prejelo 57 novih, črtanih pa je bilo 58 obratov. Pri članih združenja je bilo zaposlenih 72 poslovođij, 230 pomočnikov, 171 pomočnic, ostalih nameščenec pa 223. Vajencev in vajenk je bilo 146, od katerih poseba trgovsko nadaljevalno šolo 131. Šolska knjižnica ima 534, učiteljska pa 78 knjig.

Nato je podal blagajniško poročilo

Občni zbor Trgovske in obrtniške bolniške blagaine v Mariboru

Pred 12 leti so si osnovali dalekovidni mariborski trgovci svojo bolniško blagajno, ki je po nekaj letih razširila svoj delokrog tudi na druge proste poklice ter ima danes v svojih vrstah poleg trgovcev še lepo število obrtnikov in industrijecev. Kakor »Trgovska samopomoč«, je tudi »Trgovska in obrtniška bolniška blagajna« ostala omejena na Maribor, dasi tudi drugod ni manjkalo poskusov, osnovali slične socialne ustanove. Mariborska trgovska bolniška blagajna je pač imela sposobno vodstvo, ki je znalo spretno obiti začetne težave ter ustvariti čvrst temelj, na katerem se je potem ustanova lahko razvijala. Kakšne koristi je v teh 12 letih nudila svojemu članstvu, je najbolj nazorno pokazal občni zbor v sredo dne 9. t. m. v prostorih hotela »Novi svet«. Občni zbor je vodil dolgoletni agilni predsednik Vilko Weixl. Vsa poročila, in sicer bilanco, blagajniško poročilo, poslovno poročilo za leto 1937 in statistiko članstva pa je podal marljivi tajnik Franjo Znidarčič. Iz teh poročil posnemamo:

»Trgovska in obrtniška bolniška blagajna v Mariboru« je edina tovrstna socialna ustanova v državi. Ze nad 12 let posluje v splošno zadovoljstvo članstva. V teku svojega obstoja je izplačala za razne račune zdravnikov, zdravil, bolnic, sanatorijev, zdravilišč itd. 1.504.969 dinarjev. Ta ogromna številka sama na sebi dovolj zgovorno pripoveduje, kake važnosti je ta ustanova za trgovski stan.

Članstvo bolniške blagajne se

vodi v treh skupinah, ki se razločujejo po višini prispevkov. V I. skupini se plačuje mesečno din 65.—, v II. skupini din 45.— in v III. skupini din 25.—. S temi skupinami je podana možnost tudi revnejšim trgovcem in obrtnikom, da se poslužujejo ugodnosti bolniškega zavarovanja. Ustanova pa sprejema članstvo samo z območja bivše mariborske oblasti.

Število članstva je stalno v porastu, ker se trgovstvo vedno bolj zaveda pomembnosti bolniškega zavarovanja. Lansko leto je na novo pristopilo 99 članov, in sicer največ v II. in III. skupino. Zeleti pa bi bilo, da bi zlasti premožnejši krogi trgovcev in industrijecev pokazali več razumevanja za I. skupino, ki jim nudi v primeru obolenosti vse mogoče ugodnosti, kakor si jih sicer lahko pridobe samo za drag denar. Po statistiki je bilo koncem leta 1937. v I. skupini 181 članov, v II. skupini 112 in v III. skupini 107 zavarovancev, skupno tedaj 400.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da so znašali dohodki bolniškega sklada din 172.361.—, izdatki za zdravnike, zdravila, bolnice in sanatorije pa prav toliko. Upravni sklad je imel 31.867 din dohodkov in toliko tudi izdatkov, rezervni sklad izkazuje 161.627 din, premoženjsko stanje po bilanci pa 171.371 din.

Lepi uspehi Trgovske in obrtniške bolniške blagajne, ki jih izkazuje za preteklo leto, so porok, da se bo ustanova tudi v bodočnosti lepo razvijala.

Uradni dan Zbornice v Ptuj

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, bo za Ptuj in okolice, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dol. Lendavo v četrtek 17. marca v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj — Narodni dom.

Redni letni občni zbor Trgovskega dobrodelnega društva »Pomoč«

reg. pom. blagajne v Ljubljani bo v sredo dne 23. marca 1938. ob 20. uri v Ljubljani, »Trgovski dom«, Gregorčičeva ul. 27.

Dnevni red:

1. Poročilo uprave.
2. Računski zaključek za l. 1937.
3. Poročilo nadzornega odbora.
4. Proračun za l. 1938.
5. Določitev letnine za l. 1938.
6. Slučajnosti.

Če občni zbor ob napovedani uri ni sklepčen, bo pol ure pozneje drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki je sklepčen ne glede na število prisotnih članov.

Predsednik: Tajnik:
K. A. Kregar s. r. Leo Franke s. r.

Nemški zun. minister v Ribbentrop je prišel v London ter se sestel z lordom Halifaxom. Daljši razgovor bo imel z njim po svoji poslovni avdenci pri angleškem kralju. Danes se sestane tudi z ministrskim predsednikom Chamberlainom.

Moskovski proces prinaša na dan vedno težje stvari. Sedaj je že skoraj dokazano, da je delala GPU tudi s strupi. Tako so nekateri zdravniki izpovedali, da so morali na zahtevo Jagode, šefa GPU, s strupi umoriti sinu Gorkega, Kujbiševa in Gorkega samega. Posebno težak vtis so napravila razkritja moskovskega procesa v Franciji.

Dopisnik »Tempta«, ki je poročal o vseh velikih sovjetskih procesih in pri tem pokazal veliko informiranost, piše, da razkriva tudi moskovski proces precejšen kos resnice, da pa je bil z raznimi fantastičnimi elementi tako razširjen, da ga skeptiki z lahkoto tolmačijo po svoje. Na vsak način pa razkriva, da so se sovjetski revolucionarji silno borili za oblast drug proti drugemu in se posluževali pri tem tudi metod, ki so se jih posluževali proti carizmu, sedaj tudi proti Stalinu. Večina obtožencev so stari revolucionarji, ki so na tajne zarote vajeni in ki so bili prepojeni s sovražstvom do Stalina. Sicer so pa komploti od nekdaj v Rusiji v navadi. Manj verjetno je, da so opravljali špionažo za tuje velesile, proti Stalinu pa jim je bilo vsako sredstvo dobro.

Zdravnik Levin je na moskovskem procesu med drugim izpovedal, da mu je Jagoda priskrbel dobro opremljeno vino, francoska vina, carine prost uvoz tujih predmetov, potna dovoljenja za potovanja v tujino, kar je vse bilo za Jagodo malenkost. Ko je zahteval od njega, da umori sina Gorkega, mu je zagrozil, da bo vsa njegova rodbina trpela, če tega ne bo storil. Jagoda je nato priznal, da je dal zastrupiti Gorkega in Kujbiševa, drugih umorov pa ni priznal. Na vsak način je odkril moskovski proces naravnost strahotne stvari, ki so se dogajale v sovjetski Rusiji.

Ameriška družba se zani-ma za naša ležišča nafte

»Jugoslovansko istraživačko a. d.«, katero družbo je ustanovila družba Standard Oil of New Jersey leta 1936. z namenom, da bi raziskovala ležišča nafte v naši državi, ni dobilo koncesije. Sedaj čaka na spremembo pravilnika o nafli. Družba je pripravljena investirati v naši državi v ta namen 4 milijone dolarjev. Večina dejne te družbe, ki se glase na ime, bi baje ostala v Jugoslaviji. Svoja raziskovanja namerava družba prijeti v okolici Banjaluke, v Sre-mu, v okolici Pančeva ter v vzhodni Srbiji med Donavo in bolgarsko mejo. Družba New Jersey bo investirala za podobne namene v Avstriji, Bolgarski, Madžarski in Grčiji po 200 milijonov din. da bi skupno investirala na Balkanu in v srednji Evropi 1 milijardo din.

Naročajte »Trgovski list«!

tajnik Zidanšek

Iz njegovega poročila sledi, da znašajo vsi skladi združenja dinarjev 278.895'66, skupno premoženje pa din 600.483'16. V imenu nadzorstva je poročal njegov predsednik g. Klanjšek s priznanjem o ločnosti poslovanja ter predlagal odobritev prekoračenja proračuna in razrešnice upravi, kar je bilo soglasno sprejeto.

V imenu S. Novakove ustanove je poročal predsednik kuratorija g. Sax in navajal, da uživa najemnine prosta stanovanja v hiši ustanove 8 obubožanih trgovcev, blagajniško stanje ustanove pa izkazuje saldo din 19.222'25, kar se je vzelo na znanje.

Pozdravi

Nato je pozdravil zbor obrtni referent dr. Senkovič, ki je pohvalno omenil sodelovanje med združenjem trgovcev in obrtno oblastjo, želeč današnjemu zborovanju najlepših uspehov.

Zbornični svetnik Pinter se zahvaljuje za pozdrav ter podčrtava ogromno delo, ki ga vodi Zbornica za TOI za interese trgovstva in vsega gospodarstva. Prav tako se tudi bori Zveza trgovskih združenj za naše težnje; pohvalno omenja mariborsko združenje, ki s svojim delom podpira delo navedenih naših centralnih organizacij. Kako je bil boj proti veleblagovnicam potreben, se vidi že iz tega, da je v jugoslovanski industriji investiranega tujega kapitala 2215 milijonov, domačega pa le 1085 milijonov dinarjev; zato ne moremo dopustiti, da bi tuji kapital zavojeval tudi še trgovino v naši državi. Iz vseh poročil, ki smo jih slišali, se zrcali skrajno težak položaj našega stanu. Zato je treba še več stanovske zavesti med nami, zlasti pa bi moral biti vsak trgovec naročnik svojega neustrašenega zagovornika »Trgovskega lista«, ki je najjačje oržje v našem boju. Zato se mora list naslanjati na kompaktnost stanu, katerega zastopa. Z žalostjo opaža, da je v Mariboru list zelo slabo

razširjen. Ko bomo spravili list vsaj na 6000 naročnikov, bo čisto drugače upoštevan, zato je ne le dolžnost vsakega trgovca, da je nanj naročen, marveč tudi njegova korist.

Gosp. prof. Franjo Škof pozdravlja občni zbor v imenu učiteljskega zbora in učencev trg. nadalj. šole. Naglašja potrebo sodelovanja med šolo in učnimi gospodarji, da dosežemo trgovskemu stanu primerno izobrazbo našega naraščaja. Opozarja na namero, da se hoče oprostiti od obiskovanja nadaljevalnih šol vse trgovske vajence z dvema razredoma meščanske ali srednje šole ter upa, da bo naša zbornica imela moč preprečiti to namero, ki bi bila naši trgovski mladini v silno škodo. Njegova želja je tudi, da bi naša šola prišla čimprej do lastnih prostorov.

Proračun za leto 1938 prečita tajnik Skasa in navaja, da znašajo potrebščine din 129.320 —, dohodki pa din 48.000 —. Za kritje primanjkljaja se sklone pobirati članarino, ki bo obsegala temeljno članarino in doklado po visokosti čiste pridobnine.

Po nekaterih stavljenih vprašanjih, katerim so odgovarjali funkcionarji združenja in obrtni referent, so bile sprejete naslednje

resolucije:

1. za povečanje telefonskih kablov v Mariboru v toliko, da bo omogočena vpeljava najmanj 200 novih telefonskih aparatov za naročnike, ki že par let nanje brezuspešno čakajo in

2. da se čimprej ustanovi v Mariboru podružnica Poštne hranilnice, ki nam je z ozirom na naraščajoči pošto-čekovni promet v severnem delu dravske banovine nujno potrebna.

»Službeni list«

kralj. banske uprave dravske banovine z dne 9. marca objavlja: Uredbo o opravljanju podjetij za dezinfekcijo in deratizacijo s stru-

Politične vesti

Ljudsko glasovanje je odredil za nedeljo kancelar dr. Sušnik v vsej Avstriji. Geslo plebiscita je: za svobodno, nemško, neodvisno, socialno, za krščansko in neodvisno Avstrijo, za mir in delo in za enakopravnost vseh, ki se priznajo k narodu in k domovini. Glasovalno pravico imajo vsi Avstrijci, ki so bili rojeni najkasneje l. 1914. Glasovnice bodo dvojne: na eni bo natisnjena beseda: Ne!, na drugi pa beseda: Da! Glasovanje je javno ali tajno. Kdor noče glasovati javno, more zalepiti svojo glasovnico ali pa jo dati v posebno kuvertu.

Avstrijski narodni socialisti so bili od razpisa plebiscita čisto presenečeni. Mislili so, da bodo mogli sedaj dodobra izkoristiti položaj in z veliko agitacijo pridobiti za sebe avstrijsko prebivalstvo. Plebiscit je te načrte presegal, najbrže pa napravil konec tudi oni propagandi, da je vse avstrijsko prebivalstvo narodno-socialistično, samo da tega ne more svobodno povedati.

Narodni socialisti so zaradi plebiscita tako presenečeni, da so proglasili volivno abstinenco, pač najslabše, kar so mogli storiti.

Avstrijska vlada je priznala avstrijskemu socialističnemu delavstvu velike pravice, da ga pridobi za boj za avstrijsko samostojnost. Tako bodo znatno razširjene samoupravne pravice delavskih organizacij, socialističnim organizacijam bo vrnjenih nad 1000 odvzetih domov in več njihovih voditeljev bo vpoklicanih v javne zastope.

Francoska vlada je odobrila izjavo finančnega ministra, da morajo znašati še letos dohodki avtonomne blagajne za izredno oboroževanje 15 milijard frankov. Vlada je nato zahtevala, da ji parlament da obsežna pooblastila, da bi mogla jamčiti za sanacijo državnih financ in za napredek proizvodnje ter za socialni mir v Franciji. Levičarske stranke pa teh pooblastil nikakor nočejo dati, da je zato nastala kriza vlade in je Chauvempus odstopil. Mandat za sestavo nove vlade je dobil Leon Blum.

Madžarski ministrski predsednik Daranyi je sklical izredno sejo vlade, na kateri je sporočil, da name-

povinjami — Avtentično tolmačenje uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov — Objavo pravilnika in pristojbinske tarife javnega skladišča »Spedicije Turk« v Ljubljani.

rava predložiti parlamentu veliko investicijsko posojilo. Ker gre pri tem za velikopotezno, na daljšo dobo proračunano akcijo, želi, da se pritegnejo k njej vse konstruktivne skupine in zato naj vlada poda ostavko, da s tem omogoči regentu Horthyju, da razširi osnovo vlade. Ministrski svet je ta predlog sprejel, nakar je podal Daranyi ostavko vlade. Regent je ostavko sprejel ter poveril Daranyju mandat za sestavo nove vlade. Po vsej verjetnosti bo vstopila v vlado stranka malih posestnikov pod vodstvom Tyborja Eckhardta.

Ministrski predsednik Chamberlain je govoril v angleškem parlamentu z odkritosrčnostjo in odločnostjo o svoji politiki ter o Zvezi narodov, da mu je treba le pritruditi. Najprej je opozoril na nujno potrebo oboroževanja, ki je edino jamstvo za mir. Boji se, da niti velikaška vsota poldruge milijarde funtov še ne bo zadostovala. Če se mu ne posreči doseči, da bi se mednarodna napetost zmanjšala, potem bo moral prositi parlament za nove kredite za vojsko.

Nato je prešel na Zvezo narodov in odločno zavrnil očitek, kakor da bi bil on njen nasprotnik. Toda danes je Zveza narodov ohromljena in treba jo je sezidati na novo. Vlada bo z vsemi silami podpirala vsako stremiljenje, da postane Zveza narodov rešitev za svet. Toda danes bi male narode varali, če bi jim govorili, da se naj zanesejo na Zvezo narodov, ko pa je to le prazna iluzija.

Chamberlain je nato govoril o diktaturah. Posla ima s svetom, v katerem so diktature in zato ne pozna predhodkov ne do fašizma in ne do boljševizma. Vse to je nezdržljivo s tem, kar je za mene najvažnejše — in to je individualna svoboda. Seveda ne more biti danes noben človek neomejeno svoboden in nekatere pametne omejitve so neobhodno nujne. Vendar pa je svoboda potrebna in brez nje ni nobene resnične demokracije. Ni res, da ne bi mogle biti demokracije tako sposobne ko drugi vladni sistemi, vsekakor pa si more demokracija dovoliti tudi napake, dočim si diktature tega ne smejo. Za svojo osebo pa sem pripravljen zagrabiti tudi za puško, da se ohrani naša svoboda in mislim, da mi bo v tem pogledu sledil ves britanski narod.

Za Chamberlainom je govoril Churchill, ki je zlasti naglašal, da je Vel. Britanija v zračnem orožju še mnogo preslabotna. Nemčija je v letalstvu danes močnejša. Svoj govor je zaključil s paradoksalnim stavkom, da more Anglijo obraniti pred zračnimi napadi le francoska armada.

Denarstvo

Nakupi zlata se ne objavljajo

Upravni odbor Narodne banke naglašuje v svojem poročilu tudi dejstvo, da vse države zbirajo zlato, da pa iz »znanih razlogov« ne objavljajo vseh podatkov o zbiranju zlata. Iz tega sledi, da je treba sprejeti vse izkaze narodnih bank glede zlate podlage z rezervno.

Poročilo Narodne banke pravi nadalje, da je znašal leta 1937. uvoz zlata pri nas 85.330.000 din ter da je bila naša trgovinska bilanca zato dejansko aktivna za 1.123.901.000 din.

Iz posebnih poročil, objavljenih med letom, pa je razvidno, da smo lani uvozili zlata za približno 300 milijonov din, kljub temu pa izkazuje carina samo uvoz 85 milijonov din. Izkaze carinarnice je popravila Narodna banka s tem, da je del uvoženega zlata označila kot prenos, del pa kot povračilo, kar pa potem naravno izpade iz statistike.

Drž. hip. banka

Skupna bilančna vsota se je v l. 1937. povečala od 5.604,6 na 6.700,2 milijona din, t. j. za 1.093,6 milijona ali za 19,50%.

Posojila so se skupno povečala od 3.418 na 3.690, t. j. za 271,5 ali 7,9%. Najbolj so se povečala posojila samoupravnim telesom, in sicer za 448 milijonov, dočim so se hipotekarna posojila zmanjšala, prav tako tudi ona vodnim za-
drugam in na nepremičnine.

Gotovina se je povečala od 477,2 na 811,8 milijona din, torej za celih 334,6 milijona din ali za 70,1%, dokaz, da že banka ne ve, kam z gotovino.

Tekoči računi so se povečali za 454,9 na 3.049,0 milijona din ali za 17,5%, najbolj vrednostni papirji (za 343,5 milijona) din.

Fondi so narasli za 475,1 na 2079,8.

kapitali janih ustanov za 57,7 na 452,1.

hranilne vloge za 182,5 na 1.382,9 milijona din.

Razlika na tečaju vrednostnih papirjev je narasla za 38,3 na 93,8 milijona din.

Povečali so se seveda tudi izdatki banke, in sicer skupno za 51,2 na 371,9, od te vsote odpade na obresti 255,9 milijona din.

Odpisi so narasli za celih 13 milijonov na 26 milijonov, čisti dobiček pa za samo 1,8 na 44,1 milijona din. Ta nizki čisti dobiček se utemeljuje s tem, da je banka dovolila lani svojim hipotekarnim dolžnikom (zlasti hišnim posestnikom v Beogradu) znatne olajšave.

Vsi dohodki banke so znašali 363,3 za 48 milijonov več ko leta 1936.

Stanje Poštne hranilnice

Cekovne vloge Poštne hranilnice so v februarju narasle za 33 na 1.879 milijonov din.

Celotni čekovni promet je znašal 6.977 milijonov din, od česar je bilo brezgotovinskega prometa 56,18%.

Število hranilnih knjižic se je znižalo od 481.216 na 487.899, hranilne vloge pa od 1.288 na 1.326, to je za 38 milijonov din.

Odlog plačil

je dovolilo kmetijsko ministrstvo Hranilnici in posojilnici na Ponikvi, r. z. z. n. z. za dobo šestih let za dolgove, nastale pred 19. novembrom 1937. Obrestna mera za stare vloge se določa na 2%.

Nove vloge so se pri Ljudski posojilnici v Ljubljani povečale lani za 1 milijon din. Ljudska posojilnica je eden tistih redkih velikih naših denarnih zavodov, ki ni zaprosil za zaščito, pa čeprav je tudi sam občutil naval vlagateljev v precejšnji meri. Tako je izplačala Ljudska posojilnica v l. 1932. 14, v l. 1933. 15, v l. 1934. 5 in v letu

1935. tudi nad 4 milijone din, skupno torej v štirih letih nad 38 milijonov din. Ta velika izplačila vlog so pač največji dokaz o likvidnosti Ljudske posojilnice. Predsednik zavoda je prof. Dermastija, na občnem zboru dne 28. februarja pa so bili poleg starih članov izvoljeni v odbor še: gimn. ravnatelj Osana, muz. direktor dr. Mal, stolni vikar dr. Simončič in župan Keber.

Občna trgovinska banka v Beogradu izkazuje za l. 1937. med drugim te podatke (v milijonih din): gotovina je padla od 0,8 na 0,6, dolžniki so narasli od 13,4 na 20,2, kavcije od 44,3 na 53,6, vsa aktiva pa od 67,1 na 82,5. Menice so ostale s 3,5 nespremenjene, vrednosti rez. fonda pa so se znižale od 4,3 na 3,2. Vloge so narasle od 3,6 na 6,3, upniki od 2,0 na 2,8, reeskont od 4,8 na 6,5, fondi od 1,48 na 2,15 in obratni kapital od 22,8 na 28,8. Čisti dobiček se je povečal od 0,9 na 1,1.

Češkoslovaška banka v Zagrebu je (vse v milijonih din) dosegla

pri 7 glavnice dobiček 0'55 (l. 1936. 0'16). Hranilne vloge so narasle od 30,2 na 33,0, po tekočem računu pa od 12,0 na 15,7. Narasla je nadalje gotovina od 2,7 na 2,9, dolžniki od 20,6 na 33,8 ter bilančna vsota od 27,2 na 64,1 milijona din.

Francoski frank je zopet oslabil ter se je tečaj angleškega funta dvignil že na 155,68. V Londonu pa presojajo to nazadovanje franka zelo mirno, ker se ni opaziti, da bi zopet nastal nov beg kapitala iz Francije. Gre le za spekulacijo, ki računa na krizo francoske vlade.

V Curihu je avstrijski šiling (bankovec) nadalje nazadoval ter beležil samo 68'50.

Češkoslovaška vlada je odredila, da se plača zaostala kvota čl. vlade v »Caisse Commune«, toda samo pod pogojem, če bodo tudi druge države vplačale svoje deleže. Če se v 6 mesecih o tem z drugimi vladi ne bi dosegel sporazum, potem bo Češkoslovaška svoja vplačila ustavila.

Velik trg.-politični uspeh Češkoslovaške

Sklenitev trgovinske pogodbe z U. S. A.

Po tromesečnih pogajanjih je bila v Washingtonu podpisana trgovinska pogodba med Češkoslovaško in Združenimi državami Severne Amerike. Pogodba pomeni za Češkoslovaško velik uspeh, ker je bila z njo vključena v pogodbeni sistem U. S. A.

Posebne važnosti pa je nova pogodba zato, ker so Združene države z njo prvič priznale evropski državi preference, ki jih je ta dogovorila z drugimi državami. U. S. A. so s pogodbo priznale preference, ki so jih dovolile podonavske države in je zato nova čl. pogodba tudi za nas velike važnosti.

Združene države so poleg tega priznale Češkoslovaški znatne carinske olajšave, ki znašajo tudi do 50%. Nova pogodba stopi v veljavo 16. aprila, en mesec potem, ko bo v Ameriki objavljena. (V Ameriki se namreč ravna po tej pametni določbi, da stopi vsaka določba v veljavo šele en mesec po svoji objavi, ne pa tako, kakor pri nas, ko stopi v veljavo takoj z objavo, ko je večina ljudi sploh še ni mogla prečitati, a se mora po njej že ravnati.) Pogodba se molče po-

daljša za 6 mesecev, če se izrečno ne odpove.

Za Češkoslovaško je pogodba pomembna zlasti zato, ker so U. S. A. dovolile le redkim državam največjo ugodnost in carinske olajšave. Nobenega dvoma ni, da so v Washingtonu honorirali demokratični ustroj Češkoslovaške.

Trgovina med Češkoslovaško in U. S. A. se bo po novi pogodbi zelo dvignila, a je bila že sedaj prav znatna, saj so bile U. S. A. tako glede čl. uvoza ko izvoza na drugem mestu.

Skupno so Združene države priznale Češkoslovaški olajšave za 39 skupin predmetov. Zlasti bo mogla Češkoslovaška izvažati v večji meri čevlje, porcelan, klobuke, rokavice, surovo volneno suknjo, platneno blago, bombažne izdelke, damast, hmelj, sire, gume itd.

Češkoslovaška pa je dovolila Ameriki olajšave za uvoz avtomobilov, sveže jabolka, češplje, slanino, mast, kolosa in nekatere druge predmete.

Zlasti obrobna industrija bo mogla zaradi nove pogodbe prav znatno povečati svoj izvoz v Ameriko.

Pekovski obrtniki proti omejitvi nočnega dela

V sredo popoldne je bil v Garmbrinovi dvorani v Mariboru občni zbor Združenja pekovskih obrtnikov, ki je bil izredno dobro obiskan. Med drugimi so se udeležili občnega zbora podžupan Franjo Žebot, obrtni referent dr. Senkovič, zastopnik zbornice TOI Sojč ter zastopnik centralnega urada pekovskih organizacij v Zagrebu Bašić.

Občni zbor je vodil agilni predsednik Združenja Jakob Koren, obširno poročilo o poslovanju stanovske organizacije pa je podal marljivi tajnik Julije Novak. Iz poročila posnemamo, da je bilo usmerjeno delo organizacije v preteklem letu predvsem v pravico izpremembe znane uredbe o omejitvi nočnega dela v pekarnah, ki se zlasti v dravski banovini izvaja z vso strogostjo ter je zadela posebno mariborske obrtnike. Uredba se bo morala na vsak način izpremeniti, zlasti v Mariboru, ki velja kot turistično mesto. Iz tega razloga je bila izpremenjena uredba že v Novem Sadu. V naši banovini vodijo proti uredbi najhujšo borbo posebno mariborski peki, pa bi bili gotovo že uspešni, če bi bili imeli več opore in podpore tudi pri ljubljanskih tovarnih. Omejitev nočnega dela je prišla prav velikim obratom, ki delajo na tovarniški način ter so začeli vedno bolj spodrivati s trga male obrtnike. Na neštete intervencije na vseh odločujočih mestih so dobili mariborski obrtniki končno zagotovilo, da se bodo ni-

hove tehtne želje upoštevale in da jim bodo tudi oproščene kazni, na katere so bili zadnje čase zaradi prekoračenja določb uredbe obsojeni.

Združenje šteje sedaj 112 članov, ki zaposlujejo 116 pomočnikov in 119 vajencev. Dohodkov je imelo din 44.231 50, izdatkov pa dinarjev 41.023 45. Novi proračun za leto 1938. predvideva 36.700 din dohodkov in toliko izdatkov. Zbornice so ob zaključku občnega zbora soglasno odobrili dosedanje ukrepe uprave v borbi za izboljšanje položaja pekovske obrti ter so sklenili, da nadaljujejo borbo za spremembo uredbe o nočnem delu.

Dodatni izpit zidarskih mojstrov za betonska dela

V smislu »Pravilnika o obsegu in razmejitvi gradbenih obrtovi«, ki je bil uveljavljen dne 21. marca 1936, morajo zidarski mojstri, ki so pred tem datumom opravili izpit za zidarskega mojstra, opraviti še posebni izpit iz betonskih del, da morejo dobiti pravico za izvrševanje betonskih del, omenjenih v členu 9. odstavek 3. navedenega pravilnika. K izpitu se morajo prijaviti tudi oni zidarski mojstri, ki jim je bila izdana koncesija po zakonu iz leta 1893, toda le v primeru, če hočejo ta dela izvrševati izven Slovenije in v Dalmaciji. Oni zidarski mojstri, ki žele delati ta izpit, se morajo k izpitu prijaviti pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, najkasneje do 21. marca t. l. Prijavi

je priložiti izpričevalo o opravljenem izpitu za zidarskega mojstra in 1 kolek za din 20— ter 1 kolek din 10—, za izpizno takso pa je Zbornici poslati znesek din 450. Izpiti bodo koncem aprila ali v začetku maja t. l., o čemer bodo kandidati še posebej obveščeni. Izpizna snov pismenega in usnega dela izpita bodo predmeti, označeni v »Uredbi o opravljanju izpitov za zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre« člen 17., odstavek 1. (točke 1., 2., 3. in 4.) in odstavek 2. (točke 1. in 2.) v zvezi z betonskimi deli.

Ljubljanski proračun

Na proračunski seji v sredo je bil pozno v noči sprejet ljubljanski mestni proračun za 41 proti 3 glasovom. O proračunu samem bomo še poročali. Za danes smo morali opustiti poročilo zaradi važnih poročil o občnih zbiorih združenj v Celju in Mariboru.

Taksne obveznosti

Po tarifni postavki 34 zakona o taksah je za netaksirane listine v privatnem prometu v prvi vrsti kazensko odgovoren lastnik, t. j. prejemnik listine (računa) in v drugi vrsti šele izdajatelj. Zaradi tega je po zakonu prejemnik ne le upravičen, temveč dolžan zavrniti račun, ki ni zadostno taksiran.

Doma in po svetu

O naši zunanji politiki je podal min. predsednik in zun. minister dr. Stojadinović v nar. skupščini velik ekspezo, ki ga je sprejela večina skupščine z glasnim odobravanjem. V svojem ekspezu je v glavnem izjavil:

Cilji naše zunanje politike so ostali nespremenjeni, to je ohranitev mednarodnega mira in naših dragih plačanih mej. Razmere, v katerih je treba te cilje uresničevati, pa niso ostale vedno iste in zato je treba uporabljati tudi vedno nova sredstva. Naša zunanja politika je bila polna iniciativ in živahna, kar je bilo potrebno z ozirom na nagli razvoj politične situacije. Ko vse države iščejo nove načine mednarodnega sodelovanja, nismo mogli ostati s prekrizanimi rokami. Naša zunanja politika je morala biti aktivna in bila je tudi tako uspešna, da je postal Beograd središče splošne pozornosti in cilj mnogih pomembnih diplomatskih dogodkov.

Pri tem pa so nas vodila tri osnovna načela: 1. da podpiramo vsako akcijo, ki služi mednarodnemu miru, 2. da ohranimo dosedanja prijateljstva in 3. da odstranimo vsa nesoglasja na naših mejah in si najdemo nova prijateljstva. Glede prvega načela je treba pripomniti, da je

Jugoslavija tudi lani nadaljevala svoje sodelovanje z Zvezo narodov. Temu svojemu stališču bo ostala zvesta, spravila pa bo to stališče v sklad s splošnimi smernicami naše zunanje politike. Pazila bo, da ne pride v nasprotje s svojo željo, da ima še nadalje z velikimi državami prijateljske odnose in ostane ob strani vseh ideoloških blokov. Nato je omenjal dr. Stojadinović špansko državljansko vojno in naglasil iskreno željo Jugoslavije, da bi se ta vojna čim prej nehala. Naša vlada je iskreno sodelovala pri delu londonskega odbora za nevmešavanje ter podpisala tudi nyonski dogovor o pobjanju piratstva v Sredozemskem morju. Posledice tega dogovora so ugodne, kar je posebno važno za nas, ki vzdržujemo obsežno plovo po Sredozemskem morju.

Od naših tradicionalnih prijateljev je treba v prvi vrsti omeniti naše neizpremenjeno prijateljstvo s Francijo. Pri svojem obisku v oktobru 1937. v Parizu sem podpisal listino o podaljšanju prijateljskega pakta med Francijo in Jugoslavijo. Novo priliko, da se manifestira naše prijateljstvo s Francijo, je dal obisk zun. ministra Delbosa v Beogradu. Vso pozornost je posvečala vlada tudi prisrčnim odnosom z Vel. Britanijo. Posebno so se pokazali ti dobri odnosi pri obisku Nj. Vis. kneza namestnika Pavla v Londonu. Tudi moj obisk Londonu je bil posvečen utrditvi našega prijateljstva z Vel. Britanijo. Z velikimi simpatijami spremljamo veliko prizadevanje angleške vlade v korist miru.

Mala antanta je bila nadaljnja pozitivna točka naših miroljubnih prizadevanj. Naša iskrena želja je, da bi se njena konstruktivna sila

pokazala tudi pri pogajanjih zastopnikov MA z Madžarsko. V stalnih stikih smo bili s Češkoslovaško in Rumunijo. Predsednik dr. Beneš je počastil lani s svojim obiskom Beograd in takrat so mu bile prirejene navdušene in prisrčne ovacije. Prisostvoval sem tudi pogrebu velikega Masaryka, da izkažem zadnjo čast velikemu prijatelju našega naroda. Prav tako so bili intenzivni in prisrčni naši stiki z Rumunijo ter je te dr. Stojadinović tudi podrobno navedel.

Drugi regionalni pakt, ki mu pripada naša država, je Balkanska zveza, ki je dokončno utrjena in ki je tudi lani uspešno razvijala svoje koristno delovanje. Na vseh mednarodnih sestankih, kjer je šlo za skupne interese, so države Balkanske zveze nastopale solidarno.

Naši odnosi z Nemčijo so se razvijali v smislu vedno globljega medsebojnega razumevanja in spoštovanja. Pripravljeni smo, da se morejo naši dobri in prijateljski odnosi z veliko in napredno Nemčijo razvijati ob polnem spoštovanju obojestranskih političnih naziranj.

Z Italijo smo sklenili lani dogovor z dne 25. marca 1937., ki je čisto v duhu rimskega pakta, ki ga je sklenil l. 1924. naš nesmrtni državnik Nikola Pašić. Razni dogodki niso dovoljevali, da bi se ta pakt izvajal. Nastala je doba napetosti, ki je izvirala predvsem iz psiholoških nesoglasij. V ozračju medsebojnega razumevanja je bila nato 25. marca lani podpisana pogodba z Italijo ter podpisan tudi gospodarski sporazum, ki je dal novo pobudo za razvoj naših medsebojnih trgovinskih odnosov. Z zadovoljstvom moremo ugotoviti, da je dal ta dogovor dobre sadove.

Odnosi z bratsko Bolgarsko se razvijajo čisto v duhu pakta o večnem prijateljstvu. Naši stiki so vedno bolj prisrčni ter so naši odnosi z Bolgarsko tudi jamstvo za mir na Balkanu. Z vsemi drugimi državami so bili naši odnosi dobri.

Istočasno pa smo morali svojo pozornost posvečati tudi trgovinski politiki. Z ustanovitvijo koordinacijskega odbora so se spravili v sklad naš zunanje-politični interesi z gospodarskimi. Ugoden rezultat te naše politike kažejo številne nove trg. pogodbe pa tudi naš povečani izvoz. Jugoslavija si je pridobila nova tržišča, stara pa ohranila.

Koncem svojega govora je dr. Stojadinović naglasil, da je bila glavna misel vse zunanje politike, da ohranimo našemu mlademu kralju neokrnjeno dediščino njegovega velikega očeta in da zavarujemo življenjske interese Jugoslavije. Nadaljevali bomo svojo smer v zunanji politiki, ki se je izkazala kot dobra. Sledila je debata ter je kot prvi govoril v imenu vladne večine dr. Kostrenčič, v imenu opozicije pa dr. Kumanudi.

Za senatorje so imenovani: trg. minister dr. Vrbanić, minister v p. dr. Fran Kulovec, tiskarnar Miljutin Stevanović in župan v Mostarju Husein Čišić.

Nekateri slovenski poslanci ter senatorji dr. Kramer, dr. Marušić in Pucelj so interverirali pri ministrskem predsedniku dr. Stojadinoviću, da bi tudi Zveza slovenskih združenj bila deležna enake pomoči kakor Zadruga zveza.

Umrli je urednik »Slovenskega doma« Zdravko Stangl, star komaj 27 let. Mnogo prezgodnja smrt mladega in mnogo obetajočega novinarja je hudo zadela vse njegove znance. Bodi mu ohranjen tope spomin.

V finančnem ministrstvu je bil izdelan načrt uredbe o proučevanju in izkoriščanju tekočih goriv. Drž. dohodki v januarju so znašali 889,6 (lani le 750) milijona din. Izdatki pa so znašali 771,6 milijona din, da znaša presežek dohodkov nad izdatki 117,9 milijona din.

Carinski dohodki so znašali v januarju samo 66,2 milijona din, t. j. 91-53% proračunanih. V vseh prvih 10 mesecih proračunskega leta pa so znašali carinski dohodki 855,5 milijona din, dočim so bili proračunani le na 723,6 milijona din.

Proračun mesta Skopje znaša 24,8 milijona din, skupno z mestno elektrarno in vodovodom pa 34,3 milijona din.

Vojvoda in vojvodinja Windsor-ska bosta spomladi ali poleti obiskala Hrvatsko Primorje.

Prva večja nemška turistična skupina je prišla v Split in s tem otvorila turistično sezono v Dalmaciji.

Inženirsko-tehnični oddelek ministrstva za vojsko in mornarico je razpisal natečaj za sprejem 25 stavbenih inženirjev in 25 stavbenih tehnikov in risarjev.

Zunanje ministrstvo išče več per-fektnih prevajalcev (zvanikičarje, dnevniciarje ali honorarne uradnike) za prevode iz nemščine, angleščine, italijanščine, bolgarščine, špansčine in portugalskega jezika. Prijave za sprejemni izpit se sprejemajo do 25. marca.

JUGOSLAVENSKA BANKA D. D.

Podružnica v Ljubljani

Delniška glavica Din 50.000.000.—

v r š i v s e b a n č n e p o s l e n a j k u l a n t n e j e

Vloge na tekočih računih in na vložnih knjižicah obrestuje do 5%.

Občni zbori

Redni občni zbor tvrdke Avtomontaža d. d. v Ljubljani bo 24. marca ob 11. v prostorih Jugoslovanske banke, podružnice v Ljubljani. Na dnevnem redu je tudi volitev članov upravnega in nadzornega odbora. Nadalje je na dnevnem redu predlog o zvišanju delniške glavice na 2 milijona din. Delnice se morajo položiti tri dni pred občnim zborom pri družbini blagajni ali pri podružnici Ju-

Izpitni za zidarske, tesarke, kamnoseške in vodnjarske mojstre

bodo v začetku aprila t. l. Prijave za te izpite je vložiti na Zbornico za trgovino in industrijo v Ljubljani po pristojnem obrtnem združenju najkasneje do 16. marca t. l. Do istega termina je vložiti tudi prijavo k izpitu o občni izobrazbi in znanju. Podrobna navodila glede prijave k tem izpitom dajo pristojna obrtna združenja.

Železn. pragi 260 m 14x24		
hrastovi, za 1 komad	38.—	44.—
bukovi, za 1 komad	24.—	27.—
Drva		
bukova, za 100 kg	13.—	14.—
hrastova, za 100 kg	11.—	12.—
Ogije		
bukovo, za 100 kg	45.—	55.—
scanellac, za 100 kg	50.—	60.—

Povpraševanja:

Išče se večja količina desk tombante, prizirano blago, v dimenzijah: 5/8" in 7/8" debeline, 9" z medijo, 13" dolžine, od 4" naprej medija, 6" širine.

Večje količine madrijerov v predpisanih dimenzijah.

I. II. hrastovi trizti, v debelini 25 mm v širini 5, 6, 7, 8, 9, 10 cm, v dolžini od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.

Parjena, ostroroba paralelna rezana bukovina I. in II. kvalitete.

Javorjeve neobrobline deske I. in II. kakovosti 18 mm debeline.

Neobrobline tipovi plohi I. in II.

Hrastovi boules.

Brestovi boules in neobrobline plohi.

Deske smreka-jelka v III. in IV. kvaliteti 18/21 mm debeline, dolžina 4 m, širina od 18 cm naprej; dobava sukcesivna.

Več vagonov jelovih in smrekovih desk v III. in IV. kakovosti, 12 mm in 18 mm; dobava po dogovoru.

Skorete smreka-jelka, 12 mm; dobava promptna.

Neobrobline hrastovi plohi v I. in II. kakovosti.

Tržne cene v Celju dne 1. marca 1938.

Govedina: 1 kg volovskega mesa od din 10—12, kravljega mesa 10, v ampov 6, pljuč 6, jeter 10—12, ledvic 12, lojca 6.

Teletina: 1 kg telečjega mesa od din 10—12, jeter 14, pljuč 10.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa od din 14—16, pljuč 8, jeter 12, glave 9, parkicev 8, slanina 15—16, slanina na debelo 15, sala 1, suhe slanina 18—20, masti 16—17, šunke 19, prekajenega mesa od 14—18, prekajenih parkic 9, prekajene glave 10—12, jezika 18.

Drobnica: 1 kg koštrunovine din 10.—

Klobase: 1 kg krakovskih din 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 24, suhih kranjskih 26, 1 kom. kranjske klobase 4—6, 1 kg braunšviških 10, salami 45—50.

Perutnina: piščanec večji od din 15—18, kokoš 18—30, raca 16—20, gos 45, puran 60—80, domači zajec od 5—15.

Ribe: 1 kg krapa din 16, postrv 50.—

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka din 175 do 2, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 24—28, čajnega masla 32—34, masla 24, bohinskega sira 24—28, trapistovskega sira 18—20, polementskega sira 28, sirka 6, eno jajce 0'63.

Kruh: 1 kg belega kruha din 4'50, polbelega 4, črnega 3'50, žemlja mala 0'50, velika 1, bela štruca v teži 44 dkg din 2, 88 dkg din 4, polbela štruca v teži 50 dkg din 2, 100 dkg din 4, črna štruca v teži 57 dkg din 2, 114 dkg din 4.

Sadije: 1 kg jabolk od din 2—6.

orehov 6'50, luščenih orehov 20—22, suhih češpelj 9—12, suhih hrušk 7, 1 limona 1.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko din 84, Santos 56, Rio 52, pražene kave od 64—98, čaja od 90—130, kristal belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 15'50, sladkorja v prahu 16, medu 20—24, kavne primesi 17, riža od 5'50 do 12, 1 liter namiznega olja 14, olivnega olja od 16—30, bučnega olja 13, vinskega kisa 4, navadnega kisa 3, petroleja 7, spirita denat. 11, 1 kg soli morske 2'75, soli kreske 2'50, popra od 40—44, paprike 18, sladke paprike 28, testenin 7—11, mila 9—12'50, karbida 8'50, sveč od 14 do 15, kvasa od 32—36, marmelade od 10—28, sode za pranje 2.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 00 na debelo din 3'50, na drobno din 3'75, št. 0 na debelo 3'50, na drobno 3'75, št. 2 na debelo 3'35, na drobno 3'50, št. 4 na debelo 3'10, na drobno 3'30, št. 5 na debelo 3, na drobno 3'25, št. 6 na debelo 2'90, na drobno 3, 1 kg ržene enotne moke 3'10 do 3'25, pšeničnega zdroba 4, koruznega zdroba 2'25 do 3, pšeničnih otrobov 1'75, koruzne moke 2, ajdove moke 4 do 4'50, kaše 3'25, ješprenja 3'50, ovsenega riža 7.

Zito: q pšenice din 225, rži 225, ječmena 180—200, ovsu 180, prosa 195, koruze 150, ajde 200, fižola 200—350, graha 1000, leče 800 do 1200.

Krma: q sladkega sena din 60 do 65, polsladkega sena 50—55, kislega sena 45—50, slame 35, prešana stane 5 din več.

Zelenjava: 1 endivija din 0'50 do 1, 1 kg endivije din 8, 1 krožnik motovilca 1'50, 1 kg radiča 14—16, poznega zelja 6, kislega zelja 5, ohrovtu 6, karfižla 8, kolerabe 5 do 6, 1 krožnik špinaca 1'50, 1 kg špinaca 8—10, čebule 4, česna 8, krompirja poznega 1'25, kisle repe 2.—

Na torkov živinski sejem

v Mariboru je bilo dne 8. t. m. priganih 12 konjev, 16 bikov, 200 volov, 467 krav in 25 telet, skupno 720 komadov. Povprečne prodajne cene so bile: debeli voli od 4'80 do 5'50 din za kg, poldebili voli 4'30 do 5'25, plemenski voli 4'75 do 6, biki za klanje 3'40 do 4'60, glavne krave debele 3'80 do 5.—, plemenske krave 3'60 do 4'50, krave za klobasarje 2'50 do 3'10, molzne krave 3'60 do 4'50, breje krave 3'75 do 4'75, mlada živina 4'75 do 5'75, teleta 5 do 7 din. Prodanih je bilo 343 glav živine.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10 do 12, volovsko meso II. vrste 8 do 10, meso bikov, krav in telet 6 do 12, telečje meso I. vrste 10 do 12, telečje meso II. vrste 8 do 10, svinjsko meso sveže 10 do 14 din za kg.

Sejmi

13. marca: Zidani most.
14. marca: v St. Vidu pri Blokah, Begunjah pri Cerknici, Poljča.

nah, Središču, Muti, Sv. Vidu pri Grobelnem, Črenšovcih.

15. marca: v St. Janžu na Dolenskem, Ložu, Pletterjah, Semiču, Trbovljah, Pluju, Ormožu, Prosenjakovcih.

16. marca: v Ljubljani, Celju, Pluju, Trbovljah.

17. marca: v Smihelu-Stopičah, Mengšu, Škofji Loki, Podčetrtku, Rečici ob Savinji, Žužemberku, Frankolovem, Turnišču, Trbovljah.

18. marca: v Krškem, Starem trgu pri Črnomlju, Strigovi, Sv. Vidu pri Blokah, Mariboru.

19. marca: v Celju, Brezicah, Trbovljah, Vuhredu.

Radio Ljubljana

Sobota dne 12. marca. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.40: Strokovno šolstvo gradi temelje načrtnemu gospodarstvu (ing. Rado Kregar) — 18.00: »Stirje fantje igrajo« — 18.40: Socialne pogodbe Jugoslavije z drugimi državami (Josip Rozman) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Kuhar) — 20.30: III. večer muzi-komedijantov — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja, dne 13. marca. 8.00: Plošče — 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 8.45: Postni govor (dr. Kimovec) — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Radijski orkester — 10.30: Prenos koncerta srednješolskih zborov — 12.30: Prenos iz Planice: Repertar z mednarodne tekme v smuškinih skokih — 13.00: Napovedi, poročila — 13.20: Prenos iz Planice — 16.00: Nastop gojenk uršulinske šole v Škofji Loki — 17.00: Pomladno oskrbovanje travnikov (ing. Rado Lah) — 17.30: Koncert lahke glasbe, Sodelujeta: Sornov kvartet in kvartet mandolin — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Goethe in Vuk Karadžić — 19.50: Slovenska ura: a) Čajkovski: 1812, uvertura (voj. godba), plošče, b) 13. marec pred devetdesetimi leti (1848) in Slovenci (Rudolf Dostal) — 20.20: Radijski orkester — 21.00: Operni spevi, Sodelujeta gđ. Sonja Ivančič in Radijski orkester — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek, dne 14. marca. 12.00: Dvofak: Slovenski plesi št. 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16 (Česka filharmonija, dirigent: Václav Talich, plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 18.00: Zadušitve in umetno dihanje (dr. A. Breclj) — 18.20: Dvofak: Slovenska rapso-dija (plošče) — 18.40: Kulturna kronika: O dr. M. Opekli — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Cilji in pota vzgojne politike, dr. Karel Ozvald — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Orkestralni koncert, Sodeluje: Radijski orkester, prof. Karlo Rupel in Slavko Korošec — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emona«.

Tržna poročila

Zavoda za pospeševanje zun. trgovine

Žitni trg

Na domačem pšeničnem trgu je položaj nespremenjen. Ponudba je to majhna, cene so stabilne. Izlozna pariteta proti Liverpoolu 122, proti Rotterdamu 132, za efektivno blago 139 din.

Tuji pšenični trgi so nestabilni, zlasti Winnipeg in Chicago. Verjetno pa je, da bodo cene popustile, ker se širijo vesti o dobri žetvi.

Na domačem koruznem trgu kupuje blago skoraj le Prizad. Cene so naslednje: vlažilska mizek koruza Donava 100, vagon-ska Indija 95; izvozna pariteta proti Rotterdamu 87, na bazi cene za promptno blago pa 97 din.

Sadije

Na dunajskem trgu je prodaja jabolk nekoliko boljša ko prejšnji teden. Slabše vrste domačih jabolk se lahko prodajo, toda le po nižjih cenah. Boljše vrste se malo ponujajo, ker proizvajalci računajo z bližnjim dvigom cen. V splošnem giblje cene jabolk od 20 do 38 grošev za kg.

Zivinski trgi

Na praskem trgu je bilo dne 7. marca prodanih iz Jugoslavije 742 prašičev po ceni 7'10 do 8'05 Kč za kg žive teže. Madžarski prašiči so se prodajali po isti, romunski pa po nižji ceni. Povprečno so se cene dvignile za 7 stotink.

Perutninski trg

Na domačem trgu je bilo povpraševanje nekoliko večje, zlasti v severnih krajih Srbije, kjer je bilo mnogo perutnine prodano v Italijo. Cene so ostale kljub temu nespremenjene.

Dovoz na dunajski trg je bil slab. Iz Jugoslavije je prišlo ves pretekli teden 25.600 kg zaklane perutnine, od tega 11.300 kg zaklanih gosk. Naše blago se je prodajalo po 1'90 do 2 šilinga za kg.

Italija kaže sedaj večje zanimanje ter je bilo disponiranih za Italijo 22.000 kg zaklane perutnine, za katero so bile dosežene te cene: zaklane race po 5'80, gosi 4, kokoši 6'30 do 7, piške po 8'20 lire franko Postojna.

Lesne cene na ljubljanski borzi

dne 10. marca 1938.

Tendence: mila

	Franko vagon	naki. postaja	za m ³	od	do
Smreka, jelka:					
Hlodi I., II., monte	140'	170'			
Brzjavni drogovi	155'	175'			
Bordonali merkantilni	170'	190'			
Filerji do 5/6"	180'	200'			
Trami ostalih dimenzij	175'	195'			
Skorete, kontene, od 16 cm naprej	360'	410'			
Skorete, paralelne, od 16 cm naprej	425'	475'			
Skorete, podmerne, od 10—15 cm	305'	335'			
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej	320'	360'			
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej	370'	400'			
Bruni les za celulozo	130'	150'			
Kratice, za 100 kg	55'	75'			

Bukev:					
Hlodi od 30 cm naprej, I., II.	110'	140'			
Hlodi za furnir, čisti, od 40 cm naprej	200'	230'			
Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte	270'	320'			
Deske-plohi, naravni, ostrorobi, I., II.	425'	485'			
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte	320'	360'			
Deske-plohi, parjeni, ostrorobi, I., II.	580'	720'			

Hrast:					
Hlodi I., II., premera od 30 cm naprej	250'	350'			
Bordonali	820'	920'			
Deske-plohi, boules	900'	1000'			
Deske-plohi, neobrobjeni, I. in II.	750'	850'			

Frizi I., širine 5, 6 in 7 cm	800'	850'
Frizi I., širine od 8 cm do 12 cm naprej	850'	950'

Oreh:		
Plohi, neparjeni, neobrobjeni I., II.	810'	910'
Plohi, parjeni, neobrobjeni I., II.	950'	1050'

Brest:		
Plohi neobrobjeni I., II.	450'	550'

Javor:		
Plohi neobrobjeni I., II.	520'	600'

Jesen:		
Plohi neobrobjeni I., II.	720'	850'

Lipa:		
Plohi neobrobjeni I., II.	480'	580'

Parket:		
hrastovi, za m ²	60'	68'
bukovi, za m ²	40'	45'

ZA POMLAD

DIVNE MODNE NOVOSTI

za Vas in Vašo družinico ima pripravljene in pričakuje Vaš pošet

MANUFAKTURA NOVAK
Ljubljana — Kongresni trg 15
pri nunske cerkvi

Solidne cene

Kvalitetno blago

Ne pozabite na

poslovne knjige

kakršne nudi

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI, KOPITARJEVA 6/II

SEMENA

za polje in vrt

SEVER & KOMP.

LJUBLJANA